

2023-09-14

Handläggare
Isabelle Wall
Telefon: 08-508 150 52

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
27 september 2023

Tertialrapport Tertial 2 2023 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Tertialrapport 2 för 2023 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Redovisa omslutningsförändringar om 11,1 mnkr till kommunstyrelsen.
3. Ansöka om budgetjusteringar om 0,2 mnkr för driftmedel för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning
4. Godkänna förvaltningens förslag till justerat årsmål för indikatorn om tillhandahållna platser för feriejobb i stadens regi under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområde 3.2.

Karin Bülow
Stadsdelsdirektör

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

isabelle.wall@stockholm.se
start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	9
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	28
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	34
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	37
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	37
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	39
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	42
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	43
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	45
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	45
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	48
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	52
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	56

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	60
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	63
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	67
Uppföljning av ekonomi	72
Uppföljning av driftbudget	72
Resultatenheter	78
Investeringar	78
Omslutningsförändringar	80
Budgetjusteringar.....	80
Medel för lokaländamål	81
Analys av balansräkning.....	81
Intern kontroll	82

Sammanfattande analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och att målen för verksamheterna kan uppfyllas. Förvaltningen bedömer att alla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena kommer att uppnås helt under året. Majoriteten av nämndmålen bedöms uppnås helt, förutom två som bedöms uppnås delvis.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att alla verksamhetsområdesmål och underliggande nämndmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås helt under året.

Förvaltningen har vidareutvecklat den uppsökande verksamheten bland annat genom utveckling av introduktionsförskolan och drift av ytterligare en öppen förskola på Skarpnäcksfältet. Fritidsgårdarna har fortsatt att erbjuda en inkluderande, trygg och aktiv verksamhet för barn och unga.

Nämndens förskolor fortsätter att erbjuda en trygg och säker verksamhet av likvärdig hög pedagogisk kvalitet. Förvaltningen har genomfört en utbildningsinsats för förskolans personal som syftar till att ge en fördjupning i pedagogisk dokumentation. Detta för att möjliggöra utveckling av det pedagogiska arbetet och projektinriktade arbetssättet. Vidare har det språkutvecklande arbetet fortgått och fördjupats. Förvaltningen har vidareutvecklat samverkan mellan förskolorna och socialtjänsten, bland annat genom utbildningsinsats kring orosanmälningar.

Förvaltningens preventiva, förebyggande och trygghetsskapande arbete sker i samverkan med bland annat polis, civilsamhället och föreningar. Upparbetade samverkansstrukturer har i samband med inträffade våldsdåd visat sig vara välfungerande. Tillsammans med polis och kriminalvård fortsätter förvaltningen att utveckla gemensamma arbetssätt för att minska skjutningar och sprängningar inom samverkansmodellen *Trefas*.

Lokala samordnare mot rekrytering till kriminalitet (LOSAM) arbetar nära skolorna i stadsdelsområdet för att tidigt upptäcka barn med riskbeteende samt aktivera och ge stöd till familjerna att stärka skyddsfaktorerna kring barnet. Metodutvecklingsarbetet som bedrivs inom ramen för LOSAM fortskrider som planerat, likaså likriktningen och samarbetet med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning.

Förvaltningens projektorganisation för att säkerställa en kvalitativ verksamhetsövergång för de sex LSS-bostäder som återgår till egen regi fortgår enligt plan. Projektorganisationen innefattar även de tre nya leverantörerna som övertar entreprenaddriften för de övriga boendena och för de dagliga verksamheterna.

Relationsvårdsteamet (RVT) har hittills i år haft kontakt med 79 nya personer, vilket är en minskning jämfört med motsvarande period 2022. De flesta har ansökt om och beviljats stödsamtal. Inom verksamheten pågår implementeringen av ett nytt metodstöd, som syftar till att öka kvaliteten i de barnutredningar där barn eller en omsorgsperson har utsatts för våld i en nära relation.

Inom äldreomsorgen fortgår arbetet för en god och nära vård. Utförarverksamheterna har under tertialet genomfört kompetensutvecklingsinsatser för samtliga medarbetare inom bland annat bemötande och social dokumentation. Det förebyggande arbetet med att motverka ofrivillig ensamhet och bryta social isolering fortgår, bland annat har förebyggande verksamheten förstärkts med en samordnare med uppsökande uppdrag.

Förvaltningen har erbjudit meningsfulla aktiviteter och social samvaro för stadsdelsområdets invånare, oavsett ålder, kön, bakgrund eller funktionsförmåga. Bland annat har de aktiviteter som erbjudits i Skarpnäcks kulturhus bidragit till att ge invånarna möjlighet själva skapa och ta del av kultur. Prioritering har skett för att nå de målgrupper som vanligtvis inte tar del av stadens kulturutbud. Stadsdelsnämndens stöd till föreningar har bidragit till att stärka den ideella sektorns förutsättningar och möjlighet att erbjuda fler aktiviteter och verksamheter av god kvalitet till invånarna.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att alla verksamhetsområdesmål och underliggande nämndmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås helt under året.

Förvaltningen har utifrån stadens förslag på åtgärder utan betydande verksamhetspåverkan vidtagit flertalet åtgärder för att minska elförbrukningen. Bland annat har en bred översyn av drifttider för ventilation och värme genomförts och riktade insatser har skett i lokaler med identifierat hög elförbrukning. Förvaltningen har även påbörjat utbyte till energieffektiv LED-belysning i Skarpnäcks kulturhus.

För att stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdet samverkar förvaltningen med miljöförvaltningen i arbetet med stadsdelsvisa åtgärdsprogram och de lokala åtgärdsplanerna för Flatens naturreservat. Under perioden har flera brukaravtal tecknats med medborgare om stadsodling på parkmark. Inför firandet av den biologiska mångfaldens dag tog förvaltningen fram en lathund för hur biologisk mångfald kan gynnas på förskolegårdar. Samtliga förskolor försågs med material som till exempel lathunden, odlingslådor, jord, insektshotell och kryddväxter för ett gemensamt lärande och firande.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att alla verksamhetsområdesmål bedöms uppnås helt. Majoriteten av underliggande nämndmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås helt under året, två bedöms uppnås delvis.

Förvaltningen prognosticerar ett resultat om +12,1 mnkr före resultatdispositioner och +18,0 mnkr efter resultatdispositioner. Prognosen bygger på bokföringen per den sista augusti 2023, prognos för kostnader och intäkter för resten av året samt prognos för årets budgetjusteringar och prestationsförändringar. Överskottet beror till stor del på ett betydligt färre antal köpta platser inom vård- och omsorgsboende än budgeterat. Den förväntade ökningen har efter sommarmånaderna helt uteblivit. Antalet avlidna och avflyttade fortsätter ligga högre än antalet nya köpta platser och i augusti ligger antalet köpta platser på en lägre nivå än utgångsläget i januari. Prognosen grundar sig också på en budget i balans inom socialtjänstens

verksamheter, där förvaltningen arbetar aktivt med förebyggande insatser.

Arbetet med att främja ett aktivt medarbetarskap och stärka det närvarande ledarskapet fortgår. Förvaltningens chefsutveckling har fokuserat bland annat på fortsatt kvalitetsarbete, informationshantering, nytt digitalt stöd i stadens budget- och prognosarbete samt stärkt krisledningsarbete.

Hittills i år har i genomsnitt 376 hushåll per månad fått ekonomiskt bistånd till sin försörjning, vilket är något färre än för motsvarande period förra året. För att öka självförsörjningsgraden för personer som erhåller ekonomiskt bistånd arbetar förvaltningen med att stärka individernas delaktighet i sin planering för egen försörjning. Genom förvaltningens vräkningsförebyggande arbete får enskilda som riskerar vräkning råd och stöd.

Förvaltningens näringslivsarbete inriktas på åtgärder för att utveckla tryggheten och attraktionskraften i stadsdelsområdet i enlighet med de fyra fokusområdena i stadens näringslivspolicy. Detta uppnås genom den löpande dialog och uppföljning av företag som bedriver verksamhet på entreprenad samt genom samverkan med lokala näringslivet bland annat inom platssamverkan.

Stärkandet av förvaltningens beredskap och organisation inför höjd beredskap har utvecklats i linje med stadens inriktning. Förvaltningens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete fortgår och vidareutvecklas, exempelvis genom lokalt områdesarbete, samverkan med andra aktörer verksamma i stadsdelsområdet samt genom åtgärder i stadsmiljön.

Förvaltningens arbete för ökad lokal demokrati samt för mänskliga rättigheter fortgår. Nämndens verksamheter bidrar på olika sätt till uppfyllandet av hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Arbete utifrån kommunfullmäktiges prioriterande områden

I stadens budget beskrivs ett antal gemensamma direktiv för samtliga nämnder. Direktiven rör prioriterade områden där det finns ett särskilt stort behov av utvecklade processer och samverkan mellan flera av stadens nämnder.

Långsiktigt hållbar ekonomi i en turbulent omvärld

Effekter av inflationstakt, stigande räntor, ökade energipriser och lågkonjunktur påverkar nämndens ekonomiska förutsättningar. De ekonomiska osäkerhetsfaktorerna är fortsatt stora och högre personalkostnader än tidigare år prognostiseras under året.

Förvaltningen säkerställer en långsiktigt hållbar ekonomi genom effektiv resursanvändning, och arbetar aktivt för att effektivisera förvaltningens lokalutnyttjande.

Klimatpolitiken - hela stadens ansvar

Förvaltningen har författat en checklista för minskad energiförbrukning, en lathund för genomförande av de planerade kunskapshöjande insatserna samt ett måltidsdokument för Skarpnäcks kommunala förskolor. Medarbetare inom alla verksamhetsområden deltar i arbetet med genomförandet och måluppfyllelse utifrån sin roll.

För att stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdet samverkar förvaltningen med miljöförvaltningen och förarbete pågår gällande de planerade klimatanpassningsåtgärder i

Smälängen och Södra Flaten som utförs till hösten. I bland annat Bagarmossenskogen har träd och grenar som föll i samband med det kraftiga snöfallet förra året använts för att skapa faunadepåer vilket gynnar den biologiska mångfalden.

Klimatinvesteringsmedel för byte till energieffektiv LED för åtgärder i Skarpnäcks kulturhus och för fossilfri trädgårdsskötsel har beviljats och åtgärder påbörjats.

Innovation, digitalisering och upphandling

Det förvaltningsövergripande kvalitetsforum som startade efter årsskiftet har påbörjat arbetet med att undersöka hur förvaltningen kan implementera kvalitetsprogrammet utifrån ett helhetsperspektiv. Arbetet utgår från de sex förhållningssätten i stadens kvalitetsprogram; stockholmarens fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet. Kvalitetsarbetet går i linje med förvaltningens inriktning om att stärka det närvarande ledarskapet och det aktiva medarbetarskapet.

Förvaltningen har inlett förberedelser inför implementeringen av stadens nya planeringsverktyg för en mer digitaliserad och transparent budget- och prognosprocess.

Staden som arbetsgivare

Resultaten från årets medarbetarenkät har redovisats. Analys och planering av åtgärder för att behålla goda resultat och utveckla arbetsmiljön har tagits fram i dialog på respektive enhet.

Nya förstärkta skyddsregler i kommunernas kollektivavtal gäller från hösten och verksamheterna arbetar med planering och anpassningar utifrån dem. Syftet med de förändrade reglerna är att främja ett hållbart arbetsliv med fokus på återhämtning med tillräcklig dygnsvila för medarbetare.

Sjukfrånvaron har sjunkit sedan årsskiftet och är lägre än tidigare år då den påverkats av pandemin.

Verksamheterna inom äldreomsorgen i förvaltningen har deltagit i en stadsgemensam kartläggning över hur verksamheterna är organiserade, chefers ansvar och antal medarbetare per chef.

Samverkan för en trygg och säker stad

Samverkan med andra aktörer genom SkarpBRÅ, Skarpnäcksllyftet och den lokala samverkansöverenskommelsen med Polisen, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret pågår och aktörerna ser positivt på samarbetet. De olika forumen möts återkommande och arbetat aktivt med frågor om säkerhet och trygghet.

Två fältassistenter är rekryterade och har påbörjat sitt uppdrag i stadsdelsområdet.

Arbetet med att stärka krisberedskapen fortgår och förvaltningen har en god beredskap att möta kriser och samhällsstörningar.

Samverkan för trygga barn och ungdomar med rättvisa livsvillkor

Förskolan har en viktig funktion i det förebyggande arbetet, bland annat genom att tidigt

uppmärksamma barn som riskerar att fara illa. Förvaltningen har fortsatt att utveckla samverkan mellan förskolorna och socialtjänsten. Exempelvis har förskolan tillsammans med socialtjänsten tagit fram ett utbildningsmaterial kring orosanmälningar som alla medarbetare får ta del av under året.

Barnen inom nämndens förskolor ska ges tillgång till en likvärdig utbildning av hög kvalitet som utgår från ett tydligt barnperspektiv. Förskolorna har fortsatt att utveckla och fördjupa det språkutvecklande arbetet tillsammans med barnen. Barnen har genom undervisningen getts förutsättningar att öka sitt ordförråd, sin språkliga medvetenhet samt förmågan att kommunicera. Förvaltningen har fortsatt att prioritera och utveckla uppsökande verksamhet så som introduktionsförskola och öppen förskola.

Förvaltningen har fortsatt att erbjuda en inkluderade, aktiv och trygg verksamhet inom fritidsgårdarna med besökarnas delaktighet och inflytande som grund. Förvaltningen har samverkat med idrottsföreningar och andra delar av civilsamhället för att skapa verksamheter som attraherar barn och unga. Detta har bland annat bidragit till att en variation av lovaktiviteter erbjudits barn och unga. Fritidsgårdarna arbetar utifrån *Stockholms stads strategi för fritids och ungdomsgårdar* med fokus på områdena jämlikhet, jämställdhet, delaktighet och inflytande, kvalitativ och attraktiv verksamhet.

Ett Stockholm med hållbar tillväxt

Nämndens näringslivsarbete inriktas på åtgärder för att utveckla tryggheten och attraktionskraften i stadsdelsområdet i enlighet med stadens näringslivspolicy. Policyn har fyra fokusområden; att stimulera tillväxt och företagsamhet, förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning, skapa attraktivare miljöer och bättre framkomlighet samt att öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens. Förvaltningen samverkar med det lokala näringslivet inom ramen för platssamverkan, lokala BRÅ och bevakar näringslivsfrågorna inför planering av sommartorg och andra förändringar av utemiljön.

Stockholm som ett kulturellt centrum

Förvaltningen har fortsatt erbjuda meningsfulla aktiviteter och social samvaro för stadsdelsområdets invånare i alla åldrar oavsett kön, bakgrund och funktionsförmåga. Bland annat har de aktiviteter som erbjudits i Skarpnäcks kulturhus bidragit till att ge invånarna möjlighet själva skapa och ta del av kultur. Prioritering har skett för att nå de målgrupper som vanligtvis inte tar del av stadens kulturutbud. Stadsdelsnämndens stöd till ideella föreningar har bidragit till att stärka den ideella sektorns förutsättningar och erbjuda fler aktiviteter och verksamheter av god kvalitet till invånarna.

Samverkan för ökat bostadsbyggande och en hållbar stadsutveckling

Förvaltningen bevakar de lokala intressena inom de områden förvaltningen har rådighet över när nya bostäder planeras i stadsdelsområdet. Behov av förskolor, bostäder med särskild service och boenden för äldre framförs i tidigt skede i kommande detaljplaner. Förvaltningen har under perioden deltagit i planering av kompensationsåtgärder för park- och naturmark som tagits i anspråk för bostadsbyggnation samt i stadsövergripande möten gällande utveckling av stadsdelen Skarpnäck.

En hållbar demokratisk stad

Förvaltningens arbete med Agenda 2030, för ökad lokal demokrati samt för de mänskliga rättigheterna, jämställdhet och barns rättigheter fortgår. Förvaltningen har tagit del av ett flertal medborgarförslag varav ett har lett till en påbörjad process för att genomföra medborgarbudget. Se sammanfattning under mål 3.7. samt närmare beskrivning under respektive verksamhetsområdesmål.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att alla verksamhetsområdesmål och underliggande nämndmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås helt under året.

Hur stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att majoriteten av indikatorerna prognostiseras att nås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda barn och ungdomar en meningsfull fritid, tillgång till trygga fritidsgårdar och tidiga sociala insatser.

Trygghetsskapande insatser med fokus på barn och unga

Förvaltningen bedriver ett aktivt trygghetsskapande arbete med fokus på barn och unga i stadsdelsområdet. Det trygghetsskapande arbetet bygger på en långvarig samverkan inom stadsdelsområdet mellan socialtjänst, förskola, skola, fritidsverksamhet samt polis. Inom ramen för samverkansforumet SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) har under året två fokusområden tagits fram. Ett fokusområde är psykisk ohälsa utifrån stockholmsenkäten där flickor är överrepresenterade och ett fokusområde på missbruk, där pojkar enligt samma enkät är överrepresenterade. Fokusområdena har valts ut utifrån ett jämställdhetsperspektiv, och som en åtgärd för att nå fler flickor inom ramen för det förebyggande arbetet.

Samverkan med civilsamhälle och föreningar är av stor betydelse för det arbete som bedrivs inom stadsdelsområdet vad gäller att öka tryggheten. Samverkan som sker, på både individuell och strukturell nivå, leder till att tidigt uppmärksamma och erbjuda stöd till barn, unga och deras föräldrar i behov. Förvaltningen erbjuder öppen familjemottagning utan biståndsbedömning för att öka tillgängligheten till stöd från socialtjänsten. Hittills i år har totalt 35 familjer fullföljt sin kontakt, varav drygt 68 procent av familjerna inte tidigare varit kända inom socialtjänsten. Det familjerna söker sig till familjemottagningen för är till största delen föräldraskapsfrågor men även frågor kring psykisk ohälsa hos barnet, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och skolproblematik.

Under 2023 har förvaltningen utökat det trygghetsskapande arbetet inom stadsdelsområdet med att omfatta en fältverksamhet. Rekryteringen av fältassistenter är klar och arbetet med att utveckla fältverksamheten pågår. Planeringen för verksamheten följer strukturen för det förebyggande arbetet i enlighet med stadens standard för socialt fältarbete.

Lovaktiviteter riktat till alla barn och unga i stadsdelsområdet har genomförts som planerat. Under sommaren har förvaltningen i samverkan med flera föreningar kunna erbjuda aktiviteter för barn och unga, såsom en kolloveck i Stockholms skärgård för flickor i åldrarna 13-15 år och ett Sportscamp med drygt 160 deltagande barn i åldrarna 8-13 år. Genom en sedan länge uppbyggd samverkan med fritidsgårdar, föreningsliv och civilsamhälle finns snabba vägar att lotsa barn och unga vidare till meningsfulla aktiviteter med trygga vuxna. Det trygghetsskapande arbetet har bidragit till att förvaltningen i stor utsträckning kunnat nå barn och unga, och att tidigt fånga upp och lotsa vidare barn och deras familjer till lämplig instans.

Förvaltningens trygghetsskapande och förebyggande arbete bidrar till att uppfylla mål 3 och mål 16 i Agenda 2030. Målen handlar om att uppnå god hälsa och välbefinnande, samt fredliga och inkluderande samhällen.

Inkluderande, aktiv och trygg fritid

Förvaltningen har erbjudit en inkluderande, aktiv och trygg verksamhet inom fritidsgårdarna med besökarnas delaktighet och inflytande som grund. Fritidsgårdarna uppmärksammar barn och ungas önskemål och synpunkter. För att skapa delaktighet och inflytande för besökarna har fritidsgårdarna bland annat bjudit in till så kallade gårdsråd. Genom att erbjuda aktiviteter som attraherar besökarna kan barn och unga nå och förtroendefulla relationer kan skapas. Fritidsgårdarna har bland annat samverkat med föreningar för att tillgodose barn och ungas olika behov av fritid på bästa sätt.

Fritidsledare har arbetat uppsökande utanför fritidsgården utifrån var ungdomarna befunnit sig och där behov av vuxennärvaro varit som störst, exempelvis vid Björkhagens centrum. Arbetssättet har syftat till att ge ökad trygghet hos de ungdomar som vistats inom stadsdelsområdet. Verksamheten följer upp ungdomars upplevelse av trygghet och utvärderar under hösten.

Fritidsgårdarna arbetar utifrån *Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar* med fokus på områdena jämlikhet, jämställdhet, delaktighet- och inflytande, kvalitativ och attraktiv verksamhet. Utifrån strategins målområden ligger förvaltningens lokala

utvecklingsplan för fritidsgårdarna som grund i det dagliga arbetet.

Fritidsgårdarna har fortsatt arbeta för att fler flickor ska besöka verksamheten. Vid Bagarmossens fritidsgård ser förvaltningen en lägre andel besökare som är flickor. Verksamheten fortsätter genomföra riktade aktiviteter för att nå fler flickor. Exempelvis genomförs *sjuornas vecka* för att nå nya besökare. Tidigare erbjöds en kväll riktad till årskurs sju. Riktat fokus till prioriterade målgrupper bidrar till att uppfylla mål 5 i Agenda 2030. Målet handlar om att uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Fritidsgårdarna har arbetat för att erbjuda ett brett utbud av aktiviteter för att nå så många som möjligt inom målgruppen. Under perioden har exempelvis samverkan med Samhällsmatchens spontanfotboll skett. Samverkan syftar till att ge ungdomarna möjlighet att träffas i trygga miljöer med aktörer och människor som de känner till. Förvaltningen har även erbjudit lovaktiviteter med grillkvällar, body flight, gocart, femkamp och höghöjdbana. Genom utökad anslag för sommarlovsaktiviteter gavs möjlighet att erbjuda barn och unga ett större utbud av aktiviteter även utanför Stockholm. Exempelvis har resa till Skara sommarland och Liseberg erbjudits. Detta har gett möjlighet för barn och unga att ta del av och uppleva aktiviteter utanför stadsdelsområdet som de kanske inte annars har möjlighet att göra.

Fritid för alla är ett stadsövergripande nätverk som arbetar för att utveckla fritidsaktiviteter så att alla har möjlighet till en aktiv fritid. I samverkan med nätverket har fritidsgårdarna genomfört olika aktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning. Exempelvis har ett funkisdisco anordnats på Högdalens fritidsgård. På Träffstugan, som är en fritidsgård för barn och unga med funktionsnedsättning, har öppen scen genomförts där besökarna fick uppträda för varandra.

I samband skolornas terminsanslutning anordnades Bagisfestvalen i samverkan med Svenska kyrkan och Folkets Hus och riktade sig till alla åldrar. Där gavs möjligheter att prova på aktiviteter såsom sumobrottning, ansiktsmålning och graffitimålning samt ta del av musikuppträdanden av lokala förmågor och mer kända artister. Återkoppling från besökarna har visat att festivalen varit uppskattad.

Parklek

I parkleken finns möjlighet till lek och rörelse i en miljö anpassad för barn i alla åldrar. Inom stadsdelsområdet finns två parklekar som förvaltningen driver i samverkan med ideella föreningar. Fram till sommarlovet har verksamhet i parkleken Brödkaveln bedrivits tre dagar i veckan. Föreningarna har plockat fram lekmaterial för utomhuslek och erbjudit viss verksamhet inomhus. Under sommarlovet har ansvarig förening erbjudit sommaraktiviteter för barn i alla åldrar i samverkan med feriearbetare. Pyssel, lekar och spontanidrott är några exempel på vad besökarna fått ta del av. I Skarpaby parklek pågår för närvarande ett underhållsarbete vilket medfört att delar av parkleken varit avspärrad och möjligheter till aktiviteter varit begränsade där.

Öppen förskola och introduktionsförskola

Förvaltningen har fortsatt prioritera och utveckla uppsökande verksamhet så som introduktionsförskola och öppen förskola. Öppna förskolan och introduktionsförskolan är riktad till barn som inte är inskrivna i ordinarie förskoleverksamhet samt till deras familjer.

Förvaltningen har sett behov av ytterligare en öppen förskola inom stadsdelsområdet. Utöver öppna förskolan Fyren i Kärrtorp finns sedan våren även en öppen förskola på Skarpnäcksfältet, Vindsnurrån. Verksamheten är integrerad som en del av introduktionsförskolan i syfte att skapa goda synergieffekter för att nå nya familjer. Verksamheten har varit välbesökt och fler familjer har därmed getts möjlighet till ytterligare en öppen mötesplats inom stadsdelsområdet.

De öppna verksamheterna är betydelsefulla mötesplatser för familjer med yngre barn. I utvärderingar som gjorts beskriver föräldrar bland annat att deras barn getts möjlighet att utveckla sina sociala förmågor samt fått ökad möjlighet att umgås med andra barn. För flera föräldrar som besöker introduktionsförskolan är förskolevägledningen ett viktigt inslag. Föräldrarna har bland annat fått hjälp med praktiska moment som att ställa sitt barn i kö till förskola. Föräldrar uppger också att de fått ökad förståelse kring hur utbildningen och undervisningen i förskolan fungerar.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Kulturnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: Barn och ungdomar ges möjlighet till en inkluderande, aktiv och trygg fritid

 Uppfylls helt

Beskrivning

Fritidsgårdarna är trygga, drogfria och jämställda mötesplatser. Alla, oavsett kön, bakgrund, funktionsnedsättning eller socioekonomiska förutsättningar välkomnas. Med ungdomarnas delaktighet och inflytande som grund, erbjuds aktiviteter som utvecklar, utmanar och bidrar till gemenskap. Fritidsgårdarna samverkar med civilsamhälle och näringsliv. Fritidsledarna möter besökarna med en positiv förväntan och nyfikenhet samt har kunskap om risk- och skyddsfaktorer.

Förväntat resultat

- Fritidsgårdarna är till för alla barn och unga och verkar för en jämn könsfördelning.
- Barn och unga är trygga, delaktiga och har inflytande på fritidsgårdarna.
- Barn och unga är nöjda med det utbud som erbjuds på fritidsgårdarna.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundas på att majoriteten av indikatorerna prognostiseras uppnås och att aktiviteterna kommer att genomföras som planerat.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel barn och unga som känner sig trygga på fritidsgårdarna					90 %		2023
	Andel barn och unga som är nöjda med det utbud som erbjuds på fritidsgårdarna					75 %		2023
	Andel flickor som besöker fritidsgårdarna					36 %		2023
Analys								
Vid Skarpnäcks och Björkhagens fritidsgård prognostiseras målet uppnås under året. Vid Bagarmossens fritidsgård ser förvaltningen en lägre andel besökare som är flickor. Förvaltningens analys är att verksamheten, på grund av personalförändringar, inte haft möjlighet att besöka närliggande skola och informerat om vad fritidsgården har att erbjuda lika frekvent som varit önskvärt. Verksamheten har vidtagit åtgärder och kommer besöka skolan veckovis under hösten. Verksamheten anordnar även <i>sjuornas vecka</i> på samtliga fritidsgårdar vilket kan bidra till att öka andelen flickor på fritidsgården. Tidigare erbjöds en kväll riktad till årskurs sju för att nå nya besökare.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen inkluderar barn och unga med funktionsnedsättningar i stadens egna kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter.	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen utreder möjligheten att starta öppen förskola på Skarpnäcksfältet	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen utreder möjligheten till utökade öppettider i parklekarna	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att erbjuda förskolor som är trygga, säkra och av likvärdig hög pedagogisk kvalitet. Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål uppnås under året.

Hållbar utveckling och likvärdiga pedagogiska lärmiljöer av hög kvalitet

Hållbar utveckling är ett begrepp som används för att knyta ihop ekologiska, sociala och ekonomiska utmaningar som mänskligheten står inför. Det finns forskning som visar att den viktigaste faktorn för barns utveckling och lärande i förskolan, är de pedagogiska relationerna mellan förskolepersonal och barn. Nämndens förskolor är organiserade så att alla barn får tillgång till pedagogiskt utbildad personal och undervisning ledd av legitimerade

förskollärare.

Två av förskolans fyra resultatenheter har rekryterat ett antal tillsvidareanställda vikarier till verksamheten. Verksamheten kan se att arbets sättet bidragit till ökad kontinuitet avseende personal som även bidrar till ökad trygghet för barn och vårdnadshavare.

Med hjälp av pedagogisk dokumentation följer förskolans pedagoger barnens utveckling och lärande. Med stöd av dokumentation kan analys och utvärdering av utbildningens kvalitet i förhållande till läroplanen genomföras. Utbildningen och undervisningen i nämndens förskolor är sedan många år inspirerade av Reggio Emilia filosofin. Lyssnande, dokumentation och reflektion är några av den pedagogiska filosofins kännetecken liksom att se på olikhet som ett viktigt värde. Förvaltningen har i samarbete med Reggio Emilia institutet startat upp och genomfört en utbildningsinsats inom pedagogisk dokumentation för samtliga förskollärare. En liknande utbildningsinsats har startats upp för samtliga barnskötare och slutförs under året. Utbildningsinsatsen syftar till att ge en fördjupning i pedagogisk dokumentation för att möjliggöra utveckling av det pedagogiska arbetet och ett projektinriktat arbetssätt. Effekter som verksamheten hittills kan se är att pedagogerna fått ett gemensamt språk och en möjlighet till fördjupning av vad pedagogisk dokumentation är.

Under perioden har förskolans ledning arbetat fram så kallade pedagogiska ställningstaganden för verksamheten. Ställningstagandena syftar till att bidra till en samsyn och vara ett stöd i det pedagogiska utvecklingsarbetet samt underlag för reflektion. Ställningstagande förväntas också bidra till ökad likvärdighet avseende de pedagogiska lärmiljöerna inom verksamheten.

Verksamhetsuppföljning har genomförts med fokus på hur de pedagogiska lärmiljöerna stödjer barns lärande och utbildning i förskolan. Förvaltningen kan se att det skett en progression inom verksamheten och utvecklingsarbetet fortgår under året. Förvaltningens fortsatta arbete för likvärdiga pedagogiska lärmiljöer av hög kvalitet bidrar till uppfyllande av mål 4 i Agenda 2030. Målet handlar om att säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Förskoleundersökningen

Förskolans årliga brukarundersökning har genomförts och förvaltningen kan se att verksamheten höjt resultaten inom flera områden jämfört mot föregående år. Över tid är vårdnadshavarna generellt mer nöjda jämfört med föregående år. Indikatorn *jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola* har ökat från 86 procent till 88 procent. Nöjdheten bland vårdnadshavare till flickor är något högre än hos vårdnadshavare till pojkar. Inga bestående skillnader utifrån kön framkommer dock vid jämförelse över tid. Förvaltningen ser att fortsatt utvecklingsområde främst är samverkan med hemmen samt synliggörande av barnens utveckling och lärande.

Språkutvecklande arbetssätt

Förskolorna har fortsatt att utveckla och fördjupa det språkutvecklande arbetet tillsammans med barnen. Barnen har genom undervisningen getts förutsättningar att öka sitt ordförråd, sin språkliga medvetenhet samt förmågan att kommunicera. Flerspråkighet hos barn uppmuntras och stöds som en resurs i språkinläringen. Förskolorna har fortsatt arbeta för att främja barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna språket.

Förskolorna har fortsatt samarbetet med stadsdelsområdets bibliotek och har tagit del av det utbud som erbjudits. Tre förskolor har haft ett utökat samarbete med biblioteken. Det har bland annat inneburit att personal från biblioteken besökt förskolornas gårdar och visat familjer hur man får lånekort och haft böcker med för utlåning. Förskolans personal upplever att flera av familjerna blivit uppmärksammade om bibliotekens utbud samt fått ökat intresse för böcker och läsning.

Förvaltningen har planerat för en utbildningsinsats i yrkessvenska för pedagoger, utbildningen kommer genomföras i samverkan med Farsta stadsdelsförvaltning. Insatsen genomförs på initiativ från Skolverket och vänder sig till personal inom förskola. Förvaltningen har beviljats medel från kompetensutvecklingsinsatsen för genomförandet av utbildningen.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska. Förvaltningen bidrar till att främja de nationella minoriteternas språk och kultur bland annat genom att förskolans arbetsätt. Förskolans pedagoger strävar efter att tillämpa ett interkulturellt förhållningssätt i arbetet tillsammans med barnen. Verksamheten arbetar med olika språk, även om det inte finns barn i gruppen som talar språket för närvarande. Bland annat används en inläsningstjänst och barnen har fått ta del av minoritetsspråken. Inom en av nämndens förskolor finns en finskspråkig avdelning med plats för 19 barn. Vid avläsningstillfället finns fyra barn i kö till avdelningen. Under perioden har inga vårdnadshavare visat intresse av förskoleverksamhet på samiska eller meänkieli. Förvaltningen har beviljats 20 000 kronor i statsbidrag för uppbyggnad av förvaltningsområdet. Statsbidraget används för att erbjuda barnen i förskolan teaterföreläsningar där minoritetsspråken är representerande. Förvaltningens arbete för nationella minoriteters rättigheter bidrar till den bärande principen i Agenda 2030 om att ingen ska lämnas utanför.

Fler barn i förskola

Förvaltningen har fortsatt utveckla strukturerade metoder i syfte att nå fler vårdnadshavare och upplysa om rätten till förskola. Öppna förskolan och introduktionsförskolan är en viktig del i arbetet. För vårdnadshavare som besöker introduktionsförskolan är förskolevägledningen ett viktigt inslag. Vårdnadshavarna har bland annat fått hjälp med praktiska moment som att ställa sitt barn i kö till förskola. Besökarna uppger att de fått ökad förståelse kring hur utbildningen och undervisningen i förskolan fungerar. Under perioden har samverkan med socialtjänsten samt samhällsvägledning skett i syfte att öka deltagande i förskolan. Ett utbildningsmaterial för socialsekreterare som möter familjer har tagits fram samt en information om förskolans syfte.

Lika rättigheter

Utbildningen i förskolan utgår från vad som bedöms vara barnets bästa och främjar delaktighet och inflytande. Barnen har fått pröva och utveckla sina förmågor och intressen med samma möjligheter och på lika villkor, oberoende av könstillhörighet. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans har fått stöd utformat med hänsyn till behov och förutsättningar. Inom verksamheten finns specialpedagoger och familjebehandlare som handleder förskolans pedagoger kring förhållningssätt, struktur och vilken anpassning som kan ske i verksamheten för att säkerställa att rätt stöd erbjuds alla barn. Arbetet bidrar till att

uppfylla mål 5 i Agenda 2030. Målet handlar om att uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Verksamhetsanpassning lokaler förskola

För att bedriva ett effektivt lokalutnyttjande genomför förvaltningen noggranna analyser gällande behov av lokaler för drift av förskola. Under perioden har verksamhetsanpassning av förskolans lokaler skett inom Hammarbyhöjden-Björkhagens förskoleenhet. Hyresavtal för paviljongbyggnader på Ystadsvägen där förvaltningen bedrivit förskoleverksamhet har sagts upp. Detta på grund av störande intilliggande byggnation samt tillfälligt bygglov.

Verksamheten har från och med augusti flyttats till lokaler på Per Lindeströms väg 93 som under en period varit tomställda på grund av vikande barnantal.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	34 %	2,4 %	31,6 %	36,1 %	34 %	34 %	33 %	Tertial 2 2023
  Antal barn per grupp	16,5 barn/avd.			16,7 barn/avd.	16,5 st	15	15	Tertial 2 2023
Analys Barngruppernas storlek varierar under året. Under våren är det ofta fler barn inskrivna i verksamheten än under hösten då de äldre barnen övergår till skolan. Barngruppernas storlek relaterar till flera samverkande faktorer. Dessa är bland annat resurstilldelning, medarbetarnas utbildning/kompetens, personaltäthet, barnens ålder, gruppens sammansättning, arbetssätt samt lokalernas storlek och utformning. Förskolornas gårdar, närliggande parker och naturområden är en stor del av den pedagogiska lärmiljön. Förskolorna har ett arbetssätt som fokuserar på personaltäthet och där barnen delas in i mindre grupper. Det innebär att barnen leker och har undervisning med ett lägre antal barn under större delen av dagen. Arbetssättet bidrar till utbildning och undervisning som anpassas till såväl gruppens samt det enskilda barnets intressen och behov. Det är en högre personaltäthet i barngrupper med yngre barn. De enheter som vid avläsningstillfället har ett högre genomsnittsvärde avseende antal barn per grupp arbetar för att sänka detta.								
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5 st			5,2 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 2 2023
  Förskollärartäthet	16,4 st				16,4 st	15,5 st	15,5	Tertial 2 2023
Analys Målvärdet gällande antalet barn per legitimerad förskollärare uppnås inte vid avläsningstillfället. Barngruppernas storlek varierar under året vilket påverkar utfallet, personaltätheten är dock i genomsnitt densamma. Det finns ett antal förskollärare som är föräldralediga, sjukskrivna samt arbetar deltid. Det är utmanande att rekrytera förskollärare till tidsbegränsade vakanta tjänster. I väntan på att medarbetarna åter är i arbete samarbetar förskolorna inom enheten för att säkerställa undervisning ledd av legitimerad förskollärare. Förvaltningens prognos är att målvärdet uppnås under året.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Den samverkan ska ske på samma sätt gentemot fristående skolor	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra elevhälsans organisation för förskola, grundskola och gymnasieskola, samt utreda möjligheten att införa nyckeltal för elevhälsan	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB, förskolenämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna införa lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar och skolgårdar. Riktlinjerna ska säkra tillräckliga yttorlekar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Barn i förskolan har hållbara relationer till sin omvärld

 Uppfylls helt

Beskrivning

Hållbar utveckling är ett begrepp som används för att knyta ihop ekologiska, sociala och ekonomiska utmaningar som mänskligheten står inför. Hållbar utveckling kan även ses som ett relationsbygge mellan människa och miljö. De pedagogiska relationerna mellan förskolepersonal och barn är viktiga för barns lärande och utveckling i förskolan. En förskola av hög kvalitet verkar socialt utjämnande och bidrar till jämlikare uppväxtvillkor. Utbildningen i förskolan stimulerar varje barns utveckling och lägger grunden för ett livslångt lärande genom att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Utbildningen bedrivs genom ett demokratiskt arbetssätt där barnen har inflytande. Förskolan arbetar för att tidigt upptäcka barns olika behov och lägger grunden för ett livslångt lärande. Förskolan samverkar med grundskolan så att barnen är väl förberedda inför övergången till förskoleklass. Förskolan ser flerspråkighet som en tillgång. Förskolan prioriterar arbetet med att ge barnen möjlighet att utvecklas i det svenska språket och i sina modersmål.

Förväntat resultat

- Alla barn i förskolan lär, leker och utvecklas i en trygg miljö.
- Alla barn vistas i likvärdiga lärmiljöer som ska vara tilltalande, tillgängliga och estetiska.
- Barn är delaktiga och har inflytande i utbildningen i förskolan.
- Barnen i förskolan utvecklar sina språk.
- Barnen i förskolan är trygga i övergången från förskola till förskoleklass

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundas på att majoriteten av indikatorerna uppnås och att aktiviteterna kommer att genomföras som planerat.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Andel vårdnadshavare som upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten	72,99 %	72	75			75 %		2023
Analys Förskolorna har arbetat aktivt med att öka upplevelsen av delaktighet och inflytande i förskolan. I årets förskoleundersökning har resultatet ökat från 65 till 73 procent. Vårdnadshavare till flickor är något mer nöjda än vårdnadshavare till pojkar. Samverkan med hemmen är fortsatt ett utvecklingsområde inom verksamheten.								
◆ Andel vårdnadshavare till flickor och pojkar i förskolan som upplever att barnet känner sig tryggt på förskolan	89,04 %	88	90			90 %		2023
Analys Vårdnadshavarnas upplevelse av trygghet har ökat jämfört med föregående års mätning. Nämndens förskolor ligger i nivå med stadens totala resultat på 89 procent. Vårdnadshavare till flickor upplever något högre trygghet än hos vårdnadshavare till pojkar. Förskolorna arbetar för att utveckla det trygghetsskapande arbetet inom verksamheten för alla barn. Detta sker bland annat genom trygghetsvandringar tillsammans med barnen.								
● Antal förskolor som deltar i Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling"						1		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Alla barn får varje dag ta del av litteratur och högläsning	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Barnen inom förskolan ges möjlighet att ta del av och upptäcka professionell kultur	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Förskolorna säkerställer ökad beredskap vid händelse av kris	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Förskolorna utbildar kursledare i flerspråkighetsutbildning	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Förvaltningen arbetar uppsökande i syfte att öka antalet barn som deltar i förskolan	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Kartläggning av deltagare till språkutbildning för pedagoger	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Kompetensutveckling i pedagogisk dokumentation för förskolans pedagoger	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Ökad samverkan mellan förskola och socialtjänst kring orosanmälningar	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att majoriteten av kommunfullmäktiges indikatorer prognostiseras uppnås och att aktiviteterna kommer att genomföras. Underliggande nämndmål bedöms uppnås. Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att fortsätta utvecklingen mot ett förebyggande och tidigt stöd och genom arbetet med att barn, unga och vuxna har egna resurser att leva självständiga liv.

Social prevention

Det preventiva, förebyggande och trygghetsskapande arbetet riktar sig till samtliga av stadsdelsområdets invånare. Detta arbete har utvecklats i samverkan med civilsamhället, föreningar, polis och fritidsgårdar. Samverkansstrukturerna har visat sig vara välinarbetade då stadsdelen behövt hantera händelser kopplade till den senaste tidens våldsvåg. I samband med allvarliga händelser såsom sprängningar i trapphus har krisstöd snabbt kunnat sättas in, dörrknackningar har genomförts och i samverkan med polis och bostadsbolag har flexibla lösningar kunnat hittas. Arbetet har visat sig vara uppskattat av de boende och har lett till att personer i behov av krisstöd har fångats upp och fått stöd.

Förvaltningens samordnare mot rekrytering till kriminalitet (LOSAM) arbetar nära skolorna i stadsdelsområdet för att tidigt upptäcka barn med riskbeteende samt aktivera och ge stöd till familjerna att stärka skyddsfaktorerna kring barnet. Hittills i år har 19 individer och deras familjer tackat ja till stöd och fullföljt insatsen, majoriteten har varit pojkar.

Metodutvecklingsarbetet som bedrivs inom ramen för LOSAM fortskrider som planerat, likaså likriktningen och samarbetet med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning.

Tillsammans med polis och kriminalvård fortsätter förvaltningen att utveckla gemensamma arbetsätt för att minska skjutningar och sprängningar inom samverkansmodellen *Trefas*. Arbetet leds av socialförvaltningen och inbegriper även grannstadsdelarna. Förvaltningen fortsätter att arbeta med att göra rutinen för avhoppare känd bland samtliga medarbetare och att höja kompetensen vad gäller riskfaktorer för att dras in i kriminalitet.

Förvaltningen driver i samverkan med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning en ungdomsmottagning. Ungdomsmottagningen arbetar med att tidigt uppmärksamma ungdomar som kan vara i behov av stöd utifrån normbrytande beteende genom att inom ramen för första samtalet fånga upp och lotsa till rätt stöd. Ungdomsmottagningen hänvisar ofta vidare till andra mottagningar för unga vuxna, bland annat till Livsstilsmottagningen eller jour- och bedömningsenheten. För att öka tillgängligheten för ungdomar att nå en kuratorskontakt planeras det för att införa en öppen telefontid där ungdomar kan lämna meddelanden och bli uppringda senast dagen efter.

Barn, unga och vuxna har egna resurser att leva självständiga liv

Det familjeorienterade och teambaserade förhållningssättet fortsätter att genomsyra organisationen. Förhållningssättet bidrar till en flexibel samordning av stadsdelens samlade kompetens och resurser. Goda resultat har uppnåtts hittills under 2023 vad gäller att skyndsamt göra bedömningar för invånare som kontaktar förvaltningens mottagningsenhet. Av de förhandsbedömningar som gjorts för barn och unga så har 86 procent hittills i år färdigställts inom 14 dagar.

662 orosanmälningar har i år inkommit som rör oro för barn och unga. Polisen fortsätter att vara den vanligaste anmälaren, efterföljt av psykiatrin. Förskola och skola står för 2,6 respektive 14,4 procent. Förvaltningen noterar att antalet orosanmälningar från förskola och skola procentuellt har minskat sedan rapporteringen i tertialrapport 1. En orsak till att orosanmälningarna procentuellt minskat kan till stor del bero på att skolorna under sommaren hållit stängt. Satsningar för att öka samverkan med förskolorna och skolorna inom stadsdelsområdet fortsätter.

En arbetsmetod som syftar till att säkerställa barns delaktighet genom hela kontakten med socialtjänsten är Stafettpinnen. Inför andra tertialen har en spetskompetensgrupp startats som syftar till att bibehålla och utveckla arbetet med Stafettpinnen. Tanken är att arbetet ska leda till ett större fokus på barns delaktighet och att, genom hela processen, bibehålla fokus på den oro som finns i ärendet.

Förvaltningen är i uppstartsfasen av införandet av en digital tjänst för att öka barn och ungas delaktighet inom socialtjänsten. Under hösten kommer verktyget börja användas i samband med uppföljningarna av placerade barn och unga.

Sedan juni 2022 medverkar förvaltningen i ett stadsövergripande socialt investeringsfondsprojekt *Skolsamordnare för placerade barn och unga*. Skolsamordnarens fokus är att särskilt lyfta skol- och utvecklingsfrågor rörande placerade barn och unga. Ett arbete med att få in skolkort på alla placerade barn har påbörjats. Skolkorten syftar till att lättare få in information kring hur väl barnen klarar kärnämnen i skolan och att synliggöra behov av insatser kring skolfrågor där det behövs. Förvaltningen noterar att en lägre andel flickor under perioden klarar målen i kärnämnen. En förklaring till detta kan vara att en högre andel flickor under perioden har behövt placering till följd av egen problematik. Detta har medfört att stabiliserande stöd har prioriterats.

Familjevården har hittills i år färdigställt rutiner för hur hälsoundersökningen för placerade barn ska begäras från Barn- och ungdomsmedicinska mottagningar (BUMM). Arbetet med hälsoundersökningarna pågår och hittills i år är sex pojkar och nio flickor klara med hälsoundersökningen.

Familjehemssekreterarna har även påbörjat ett arbete med att utföra flera handledande samtal med familjehemmen. Grunden i arbetet är TMO (traumamedveten omsorg) och arbetet planeras under hösten att vidareutvecklas.

Skolsociala teamet i Skarpnäck (SST) har hittills i år arbetat med 30 elever, varav nio avslutats med goda resultat gällande närvaro. 19 uppdrag pågår, varav tio elever går på högstadiet och nio på mellanstadiet. Majoriteten med pågående insats är flickor.

Förvaltningens satsningar som rör skolfrågor bedöms bidra till mål 4 i Agenda 2030 om god utbildning för alla.

Förvaltningens sociala insatsgrupp (SIG) har under året arbetat med elva individer, varav sex av dem har avslutats med en stabil social tillvaro. SIG fortsätter att arbeta med att ge stöd både till enskilda med kriminell livsstil och att utveckla anhörigstödsrutiner samt ge stöd till anhöriga samt brottsoffer som drabbats av händelser i stadsdelsområdet. Förvaltningens stöd till brottsoffer fungerar som ett omedelbart krisstöd som visat sig bidra till en förstärkt mottaglighet hos de drabbade samt en god samverkan med bostadsbolag och polis.

Genom den med Enskede-Årsta-Vantör och Farsta gemensamma öppenvårdsverksamheten har förvaltningen tillgång till öppenvård av god kvalitet med evidensbaserade behandlingsmetoder. 14 av 15 brukare som remitterats till Öppenvården Sydost har hittills i år påbörjat en behandling, 10 män och fyra kvinnor. Under året har fem personer fullföljt sin behandling och sex personer har avbrutit behandlingen.

Anhörigbehandlingen (anhörigstöd) på Öppenvård sydost utgår från metoden CRAFT kombinerad med Ersta vändpunktens program och inslag av beroende och sjukdomslära. Det har hittills varit 26 anhöriga i behandling, både enskilt och i grupp, varav sju män och 19 kvinnor. Hittills är det 12 fullföljda, fem avbrutna och nio pågående. Ny grupp startar i slutet av augusti eller början på september, beroende på antal sökande.

Förvaltningens deltar sedan 2020 i en särskild satsning avseende personer med komplexa vårdbehov, *Förstärkt samarbete*, som hålls samman av Socialförvaltningen. I samarbetet ingår förutom staden även Beroendecentrum Stockholm och Psykiatri Södra Stockholm. Förvaltningen stärker successivt arbetssätten för att samordna insatserna för målgruppen, där förvaltningens samsjuklighetshandläggare har en bidragande roll för att stärka helhetsperspektivet och säkerställa samordning kring personer med samsjuklighet, psykisk funktionsnedsättning och missbruk eller beroende.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Arbetet inför årets verksamhetsövergångar där sex LSS-bostäder återgår till egen regi och tre nya leverantörer övertar entreprenaddrift för övriga boenden och daglig verksamhet pågår. En projektgrupp bestående av flera olika funktioner inom förvaltningen samverkar i arbetsprocesserna.

Utvecklingen av arbetssätt och kompetensutveckling för brukarnas ökade inflytande och delaktighet pågår. De flesta verksamheter använder en modell för brukarråd där olika valbara gemensamma aktiviteter bestäms, medan andra har valt individuella former. De fysiska aktiviteterna har ökat och exempelvis har Byälvsgårdens dagliga verksamhet inlett ett samarbete med fysioterapeut från LSS-hälsan i syfte att ge stöd i motivation och kroppskännedom. Det nya utegymmet i Kärrtorp med justerbara vikter har bidragit till att Byälvsgårdens dagliga verksamhet i större utsträckning än tidigare kunnat motivera brukare till styrketräning.

Biståndshandläggarna inom LSS barn har under året arbetat med att öka och förbättra barnens delaktighet genom tecken och bildstöd. De går nu en digital utbildning inom alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) via Socialstyrelsen. Syftet är att öka barnens

delaktighet genom att förbättra kommunikationen med barnen som förvaltningens biståndshandläggare möter. Biståndshandläggarna arbetar även vidare med barnens delaktighet genom att träffa barnen, skicka förberedande brev och förenklade barnbeslut/återkopplingsbrev.

Funktionshindersråden för östra söderort har löpt på enligt plan. Under årets första sammanträden har årets mötesplanering och strukturerna för sammanträdena fastställts tillsammans med ledamöterna till råden.

Stöd och skydd vid våldsutsatthet

Förvaltningens relationsvårdsteam (RVT) tar emot och handlägger ärenden avseende vuxna som är utsatta för, eller som utövar, våld i nära relation eller hedersrelaterat våld. Sedan 2022 omfattas även personer som har erfarenhet av sex mot ersättning, varit utsatta för människohandel för sexuella ändamål samt personer utsatta för sexuellt våld oavsett relation, i RVTs målgrupp. RVT har hittills i år haft kontakt med totalt 79 nya personer. Det är en minskning jämfört med motsvarande period 2022, då antalet var 94 individer. Majoriteten har ansökt om, och beviljats, stödsamtal via Relationsvårdscentrum. Övriga har inte velat ansöka om insats eller så pågår det en förhandsbedömning.

Aktgranskning gällande barnkonsekvensanalys har under året genomförts inom RVT. Granskningen visade att det i samtliga utredningar där det finns barn finns en barnkonsekvensanalys. I samtliga utredningar finns också beskrivet om barnet påverkats av våldet. Ett utvecklingsområde är att det inom ramen för barnkonsekvensanalysen i större utsträckning ska beskrivas om och hur barnet ges information.

RVT arbetar även med att få kontakt med personer som utövar våld i nära relation för att kunna erbjuda fler behandlingskontakt i syfte att våldet ska upphöra. Hittills i år har RVT varit i kontakt med nio personer som utövat våld mot närstående. Förvaltningen noterar att det finns utmaningar med att nå, motivera och få personer som utövar våld att fullfölja insatser som riktar sig till att förändra sina beteenden. För att nå fler personer som utövar våld kommer en enhetsöverskridande arbetsgrupp för barnrättsfrågor under hösten att fokusera på interna samverkansstrukturer i ärenden där det finns familjevåld. Samtidigt går medarbetare inom RVT ett kompetensutvecklingsprogram för att möta våldsutövare. Detta sammantaget bedöms kunna ge effekt på antalet våldsutövare som kan motiveras till beteendeförändring.

Implementeringen av metodstödet iRisk pågår. Bedömningsverktyget används i relevanta ärenden där det finns barn och syftar till att öka kvaliteten i de barnutredningar där barnet eller en omsorgsperson har utsatts för våld i en nära relation. Socialsekreterare träffar regelbundet metodutvecklaren i iRisk på Marie Cederschiöld högskola för handledning.

Förvaltningens arbete med skydd och stöd mot våld i nära relation bidrar till att nå målen i Agenda 2030 om jämställdhet och fredliga och inkluderande samhällen, samt det nationella jämställdhetspolitiska målet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
   Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	26,7 %	29,8 %	22,7 %	23,3 %	24 %	24 %	24 %	Tertial 2 2023
Analys Resultatet överstiger vid tertial 2 årsmålet med 2,7 procent. Prognosen är dock att årsmålet på 24 procent kommer att uppnås under året. Förvaltningen kan inte härleda resultatet till en specifik orsak. En bidragande orsak kan vara att ungdomar och/eller föräldrar vid en första kontakt med socialtjänsten inte har varit tillräckligt motiverade för att ta emot eller fullfölja en insats. Däremot kan kontakten också ha bidragit till en ökad tillit till socialtjänsten som genererat att ungdomar och/eller föräldrar har fått en större benägenhet att kontakta socialtjänsten om behov av stöd uppstår på nytt. Förvaltningen följer löpande resultatet av andelen barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning, för att säkerställa att stödet kommer barn, unga och deras familjer till gagn.								
   Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				80 %		90 %	öka	2023
   Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				86 %		90 %	öka	2023
   Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				83 %		80 %	80 %	2023
   Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				90 %		96 %	90 %	2023
   Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				84 %		84 %	79 %	2023
   Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)				80 %		70 %	Tas fram av nämnd	2023
   Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av				94,29		85 %	Tas fram av nämnd	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)								
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)						70 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	63,33	78,57 %	50 %	86,36	80	85 %	75 %	Tertial 2 2023
Analys Förvaltningen har i jämförelse med tidigare år en högre andel barn med stora egna behov. Där finns även förklaringen till skillnaden mellan pojkar och flickor. Skolsamordnare, socialsekreterare och placeringssamordnare för barn och unga kommer under hösten att fortsätta arbeta med skolfrågor för att på bästa sätt tillgodose att alla barn får den hjälp de behöver för att nå målen i skolan.								
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	69,65	83,7 %	45,99 %	50	75	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2023
Analys Resultatet visar en stor skillnad mellan könen vad gäller andelen utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling. Analys av tidigare mätningarna visar att resultaten kan variera över året, beroende på olika faktorer såsom ålder hos barnen och orsak till utredning. Där utredningen fokuserar på en ungdoms beteende är delaktigheten generellt högre än hos yngre barn, där aktualiseringsorsaken exempelvis varit omsorgssvikt. Analysen visar även att pojkar, där problematiken är kriminalitet, i högre utsträckning vill delta i utredningen än flickor där problematiken handlat om psykisk ohälsa. En förklaring till resultatet kan även vara att förvaltningen under en period utrett en högre andel flickor som bedömts för unga för att medverka, eller att samtycke till kontakt med barnet inte funnits. Resultatet kommer över verksamhetsåret följas upp och analyseras vidare för att vid behov vidta de åtgärder som behövs för att öka utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling.								
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				81 %		90 %	Tas fram av nämnd	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förbereda för en centralisering av hälso- och sjukvården inom socialpsykiatriens bostäder med särskild service från den 1 januari 2024	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna samla och följa statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden,	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar			

Nämndmål: Barn och unga har jämlika uppväxtvillkor och trygga vuxna förebilder

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen bedriver ett aktivt trygghetsskapande och förebyggande arbete med fokus på barn och unga i stadsdelsområdet. Samverkan inom stadsdelsområdet mellan socialtjänst, förskola, skola, fritidsverksamhet samt polis och andra externa aktörer bidrar till att barn och unga växer upp i goda miljöer med jämlika uppväxtvillkor och trygga vuxna. Samverkan sker på både individuell och strukturell nivå och ska leda till att tidigt erbjuda stöd och insatser till barn, unga och deras föräldrar. Stödet omfattar bland annat fältassistenter samt råd och stödsamtal till barn, unga och deras familjer på familjemottagningen.

Förväntat resultat

- Föräldrar har verktyg för att klara sitt föräldraskap.
- Barn och ungdomar i risk för att utvecklas ogynnsamt upptäcks tidigt och har fler skyddsfaktorer.
- Barn är delaktiga och stödet för barn och unga samt deras familj är begripliga för dem.
- Förvaltningen bedriver ett trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i samverkan med interna och externa aktörer på individuell och strukturell nivå.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 På olika nivåer delta i samverkansstrukturer i det trygghetsskapande arbetet och bidra till utveckling av dessa	2023-01-01	2023-12-31	
 Stärka det uppsökande arbetet genom utveckling av fältverksamhet och LOSAM	2023-01-01	2023-12-31	
 Utveckla formerna för fältförlagt arbete under första halvårsperioden	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: Barn, unga och vuxna har egna resurser att leva självständiga liv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Barn, unga och vuxna som behöver socialtjänstens insatser får snabb kontakt med den eller de kompetenser som behövs för att utreda hjälpbehov och rätten till insats. Barn, unga och vuxna är delaktiga i utredningen och i planeringen av insatsernas genomförande. Barns rätt till

information och delaktighet ska säkerställas, och förekomsten av SIP öka. De insatser som beviljas ska vara uppföljningsbara och individuellt anpassade samt formulerade tillsammans med familjen eller den enskilde. Arbetet med familjehemsplacerade barn ska fortsätta att utvecklas och kontakten med familjehemmen stärkas.

Vuxna personer med skadligt bruk och beroende får sina stödbehov tillgodosedda. Utvecklingsarbete tillsammans med andra aktörer gällande personer med omfattade psykiatrisk ohälsa inklusive skadligt bruk och beroende fortgår. Insatser från socialtjänsten är en del i en sammanhållen vårdkedja och ska i hög grad inriktas på att motverka hemlöshet, minska skadeverkningar och utgöra en grund för en rehabilitering i nära samverkan med andra huvudmän. Förvaltningens alla verksamheter ska arbeta utifrån stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Förväntat resultat

- Individer och familjer med stödbehov får rättssäkra och samordnade bedömningar och insatser
- Barn och unga känner till sina rättigheter, är delaktiga i kontakten med socialtjänsten och får information anpassad efter sin ålder och mognad.
- Brukarnas hjälpbehov utforskas, utreds och följs upp med bedömningsinstrument och standardiserade metoder.
- Personer som vill lämna kriminalitet får snabbt individuella anpassade stödinsatser som möter deras aktuella motivation
- Ett tydligt återhämtningsperspektiv finns i bedömning av stödbehov för personer med psykisk funktionsnedsättning
- Vuxna får förbättrad hälsa och meningsfull fritid genom förstärkta och individuellt anpassade insatser
- Anhöriga till närstående/föräldrar uppmärksammas och får stöd för egen del

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och att målvärdet för indikatorn prognostiseras uppnås och att aktiviteterna kommer genomföras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal avslutade ärenden inom sociala insatsgruppen som har en stabil social tillvaro efter avslutad insats				12		9		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta utveckla individuppföljningen med utökad inriktning på SIP och beaktande av återhämtningsperspektivet vid utskrivning från psykiatrisk slutenvård	2021-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen driver Intensifierad utredning i hemmiljö enligt projektplan och med stöd av socialförvaltningen	2022-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen fortsätter att utveckla teambaserat arbetssätt	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen implementerar användandet av Viewpoint som är ett digitalt verktyg för att öka barns och ungas delaktighet och inflytande i samtalen med socialtjänsten	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen utvecklar stöd till anhöriga till personer med kriminell livsstil	2023-01-01	2023-12-31	
 Kartlägga och analysera stödsatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv inom Familjestödet	2023-01-01	2023-12-31	
 Undersöka stödbehov hos barn från nationella minoriteter som är placerade utanför det egna hemmet	2022-01-01	2023-12-31	
 Utveckla arbetet med sociala insatsgrupper med beaktande av RBM-modellen (risk, behov, mottaglighet) för unga samt med fokus på systematisk uppföljning	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Barn, unga och vuxna som lever i våldsutsatthet får skydd och stöd

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla verksamheter inom förvaltningen arbetar för att upptäcka våld. Alla berörda medarbetare har kunskaper om relationsvåld, hedersrelaterat våld och förtryck och sexuellt våld oberoende relation. Vid upptäckt förmedlas kontakt till förvaltningens relationsvårdsteam.

Vid oro för barns behov av stöd och skydd görs orosanmälan till socialtjänsten. Förvaltningen säkerställer att barn kommer till tals och att deras åsikter, behov och rädslor utgör underlag vid bedömningar och i planering och utformning av insatser. Inför beslut i våldsutredningar görs alltid en barnkonsekvensanalys. Förvaltningen arbetar familjeorienterat för att säkerställa att individuellt utformade insatser ges samtidigt till berörda familjemedlemmar i hushåll där våld förekommer. I det tidiga våldsförebyggande arbetet riktat mot barn och unga sker samverkan mellan förskola, öppna verksamheter och socialtjänsten.

Äldreomsorgens verksamheter ser över arbetssätt för att upptäcka och motverka försummelse av äldre omsorgstagare.

Förväntat resultat

- Medarbetare har kunskaper om relationsvåld, hedersrelaterat våld och förtryck samt sexuellt våld oberoende relation för att kunna agera och uppmärksamma våldsutsatta barn, vuxna eller äldre
- Medarbetare arbetar uppsökande för att upptäcka fler våldsutsatta med fokus på särskilt sårbara

- Personer utsatta för våld får stöd och skydd
- Personer som utövar våld får insatser för att upphöra att använda våld
- Förvaltningen har arbetsprocesser som är anpassade för särskilt sårbara grupper
- Inför att beslut fattas ska konsekvenser för barnet alltid bedömas, utifrån en samlad kompetens från barn – och vuxenhandläggare.
- Medarbetare i förskolan och de öppna verksamheterna för barn och unga har grundläggande kunskaper för att arbeta våldsförebyggande.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kompetenshöjning gällande sexuellt våld oberoende relation, prostitution och människohandel	2023-01-01	2023-12-31	
 Kompetenshöjning om suicidprevention och självskadebeteenden	2023-01-01	2023-12-31	
 Öka kunskapen om försummelse inom äldreomsorgens samtliga verksamheter	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att majoriteten av kommunfullmäktiges indikatorer prognostiseras att nås och att aktiviteterna kommer att genomföras. Underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Nämndens verksamheter arbetar för att äldre ska leva ett värdigt liv och känna välbefinnande, trygghet och meningsfullhet. Verksamheternas arbete för en god och nära vård fortgår och bidrar till att äldre i behov av stöd får insatser av god kvalitet utifrån individuella behov. Hemtjänstenheterna har fortsatt vidareutveckla arbetet med kontaktmannaskap samt ökat andelen upprättade genomförandeplaner. Hemtjänsten kommer under hösten att arbeta med utveckling av ramtid och har i samband med det påbörjat rekrytering av undersköterskor för att öka grundbemanningen under utvecklingsfasen. Ramtid syftar till att öka äldres inflytande över när och hur beviljade insatser ska utföras av hemtjänsten, samtidigt som arbetssättet kan bidra till en förbättrad arbetsmiljö för medarbetarna.

Nämndens vård- och omsorgboende samt dagverksamhet är Silviahems-certifierade arbetsplatser, vilket innebär alla medarbetare har utbildats i demenskunskap. Strukturerad reflektionstid utifrån certifieringen har startat upp för medarbetarna. Schemalagd reflektionstid har även startat upp inom den kommunala hemtjänsten i syfte att uppnå dels ökad kvalitet på omvårdnaden och dels en förbättrad arbetsmiljö. Utförarverksamheterna har

under tertialet genomfört kompetensutvecklingsinsatser för samtliga medarbetare inom bland annat bemötande och social dokumentation. I samverkan med dietist har medarbetarna även fått kompetensutveckling i frågor om mat, måltider och nutrition, vilket bidrar till målet om ingen hunger i Agenda 2030. Samtliga medarbetare på boendets somatikavdelningar har genomgått utbildning i hjärt- och lungräddning på stadens eget kliniskt träningscenter.

Nämndens anhörigstöd för äldre har arrangerat och lett en anhöriggrupp för personer som har närstående med Lewykroppsdemens, en relativt ovanlig demenssjukdom. Anhörigträffarna arrangerades i samverkan med Markuskyrkan i Björkhagen och Röda korset. Vidare har anhörigstödet vidareutvecklats en digital navigeringskurs om demens i samverkan med nationellt kompetenscentrum för anhöriga. Det förebyggande arbetet med att motverka ofrivillig ensamhet och bryta social isolering fortgår, bland annat har förebyggande verksamheten förstärkts med en samordnare med uppsökande uppdrag. Målet är att nå fler äldre inom stadsdelsområdet med information om mötesplatser, aktiviteter samt olika sorters stöd och hjälp som finns att tillgå.

Förvaltningen arbetar fortlöpande med att säkerställa att kvinnor och män får vård- och omsorg på lika villkor, bland annat genom att synliggöra och analysera vilka effekter förslag eller aktiviteter får för kvinnor respektive män. Arbetet bidrar till jämställdhetsmålet i Agenda 2030. Äldreomsorgens verksamheter arbetar med jämställdhetsperspektiv genom att synliggöra och analysera vilka effekter förslag eller aktiviteter får för kvinnor respektive män inom verksamheterna. Hemtjänsten har börjat undersöka om en del av verksamheternas egenkontroller kan utvecklas till att innefatta ett jämställdhetsperspektiv i syfte att säkerställa en jämställd vård och omsorg.

Redovisning av brukarundersökning om dagverksamhet

Brukarundersökningen om dagverksamhet riktas till samtliga personer som vid undersökningstillfället deltog i dagverksamhet för äldre. Resultaten avser svar från personer med beslut om dagverksamhet i Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Regiformerna som inkluderas i resultaten är egen regi, entreprenader och privat regi. Totalt inkom 19 svar för beslut fattade i Skarpnäcks stadsdelsnämnd, vilket ger en svarsfrekvens på 46 procent. Resultaten bör därför tolkas med viss försiktighet. Det sammanfattande omdömet för Skarpnäck är 93 procent, vilket är straxt över resultatet för staden som helhet. Resultatet har sjunkit med två procentenheter sedan föregående år. Samtliga av de svarande uppger att de är nöjda med sin dagverksamhet och 95 procent uppger att de känner sig trygga i sin dagverksamhet, vilken är samma resultat som föregående år.

Brukarundersökningen visar på vissa skillnader utifrån kön, bland annat upplever män i högre grad än kvinnor att de kan påverka vilka aktiviteter som ska finnas i dagverksamheten. Nämndens dagverksamhet i egen regi har demensinriktning. Verksamheten arbetar med att vidareutveckla gästernas delaktighet och inflytande genom att ytterligare individanpassa genomförandeplanerna. Förhoppningen är att fler kvinnor ska uppleva att de kan påverka val av aktiviteter inom verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				87 %		87 %	87 %	2023
● Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				67 %		79 %	79 %	2023
● Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter						60 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser						65 %	65 %	2023
● Andel äldre som anger att de känner till stadsdelens aktivitetscenter och mötesplatser						60 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm						60 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	100 %	100 %	100 %	93 %		93 %	93 %	2023
● Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				82 %		86 %	86 %	2023
● Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				84 %		82 %	82 %	2023
◆ Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				11,64		10	Max 10 personer	2023
Analys Förvaltningen har flera hemtjänstutförare med varierande antal kunder och geografiska områden som skiljer sig åt vilket ger olika förutsättningar i förbättringsarbetet kring personalkontinuitet. Arbetet med att förbättra kontinuitetssiffrorna fortgår bland annat genom effektivisering av planeringen, ha flexibla arbetslag med fasta vikarier samt arbeta med områdesindelning med fokus på optimerade turer.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Hemtjänsten i egen regi följer upp kontinuitetssiffrorna löpande via planeringssystemet. I nuläget kan dock endast den planerade kontinuiteten följas upp och inte det faktiska utfallet, vilket försvårar förbättringsarbetet. Verksamheterna undersöker möjligheten till att följa upp faktisk kontinuitet löpande under året.								

Nämndmål: Äldre lever ett tryggt och meningsfullt liv och får stöd, vård och omsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsnämndens verksamheter bidrar till att äldre personer lever ett värdigt liv och känner välbefinnande, trygghet och meningsfullhet. Äldre ska känna sig nöjda och delaktiga, de insatser som ges håller hög kvalitet. Nämndens utvecklingsarbete bidrar till stadens arbete med att vara en äldrevänlig stad. Verksamheternas kvalitet säkerställs genom ett strukturerat ledningssystem som bidrar till att rätt prioriteringar görs. Samverkan med hälso- och sjukvården samt tvärprofessionella team bidrar till en god och nära vård med hög patientsäkerhet. Det förebyggande arbetet tydliggörs och vidareutvecklas, arbetet präglas av hälsofrämjande arbetssätt med fokus på meningsfullhet för målgruppen. Samverkan kring äldre som lever i eller riskerar hemlöshet stärks, likaså kring äldre som tillhör sårbara grupper. Samhandläggningen kring äldre med komplexa behov och samsjuklighet vidareutvecklas. God medarbetarkontinuitet kännetecknar äldreomsorgens verksamheter och arbetet med ett närvarande ledarskap fortgår. Kompetenshöjande insatser systematiseras och följs upp för att kunna möta kommande behov inom vård och omsorg. Arbetet med välfärdsteknik utvecklas, digitala lösningar som förbättrar tillvaron för äldre och för personal används där så är möjligt.

Förväntat resultat

- Andel äldre som känner sig trygga med sina insatser ökar
- Andel äldre som är nöjda med sina insatser ökar
- Andel äldre som upplever att de är delaktiga i utformandet av sina insatser ökar
- Kontinuiteten inom hemtjänsten ökar
- Andel äldre som upplever att de får ett gott bemötande är fortsatt hög eller ökar
- Andel äldre som vet var de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser är hög
- Andel äldre som är nöjda med maten och måltidsstunderna på vård- och omsorgsboende ökar
- Andel äldre på vård- och omsorgsboende som är nöjda med möjlighet till utevistelse ökar

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och majoriteten av indikatorerna prognostiseras att nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel äldre i biståndsbeslutad dagverksamhet som kan påverka vilka aktiviteter som ska finnas i dagverksamheten	54 %	80 %	38 %	84 %		70 %		2023
Analys								
<p>Resultaten avser svar från personer med beslut om dagverksamhet i Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Regiformerna som inkluderas i resultaten är egen regi, entreprenader och privat regi. Resultatet har försämrats jämfört med förra årets brukarundersökning och ligger fyra procentenheter under stadens snitt. Totalt inkom 19 svar för beslut fattade i Skarpnäcks stadsdelsnämnd, vilket ger en svarsfrekvens på 46 procent. Resultatet bör därmed tolkas med viss försiktighet. Majoriteten av de svarande är kvinnor. I samma brukarundersökning har 82 procent av de svarande angett att de är nöjda med aktiviteterna i sin dagverksamhet. Samtliga svaranden uppger även att de är nöjda med sin dagverksamhet. På nämndens dagverksamhet i egen regi arbetar medarbetarna dagligen med att gästerna ska känna sig delaktiga i utformandet av aktiviteterna. Varje gäst tillfrågas om vad de vill göra under sin tid i verksamheten, både i grupp och i enskilda samtal med medarbetare.</p> <p>Manliga gäster upplever i högre grad än kvinnliga gäster att de kan påverka vilka aktiviteter som ska finnas i dagverksamheten. Aktiviteterna på nämndens dagverksamhet är varierande och anpassade till de individer som besöker verksamheten. Verksamheten fortsätter att utveckla delaktighet och inflytande genom att ytterligare individanpassa besökarnas genomförandeplaner. Detta tros kunna öka nöjdheten hos de kvinnliga besökarna. Verksamheten kommer analysera skillnaderna mellan könen och upprätta en handlingsplan i syfte minska skillnaderna samt för att öka den generella nöjdheten med erbjudna aktiviteter.</p>								
 ♀ Andel äldre i dagverksamhet som känner sig trygga i dagverksamheten	95 %	86 %	100 %	100 %		95 %		2023
Analys								
<p>Andelen män som känner sig trygga i sin dagverksamhet har försämrats sedan föregående år. Brukarundersökningen har en relativt låg svarsfrekvens, resultat bör därför tolkas med viss försiktighet. Majoritet av de svarande är kvinnor. Nämndens dagverksamhet i egen regi kommer analysera resultatet djupare inom ramen för verksamhetens jämställdhetsarbete.</p>								
 ♀ Andel äldre i dagverksamhet som är nöjda med sin dagverksamhet	100 %	100 %	100 %	93 %		93 %		2023
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som tycker att de bemöts på ett respektfullt sätt	96 %	91 %	100 %	96 %	95 %	95 %		Tertial 2 2023
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som tycker att de får komma ut i den utsträckning de önskar	52 %	50 %	54 %	57 %	68 %	68 %		Tertial 2 2023
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som tycker att de kan påverka hur hjälpen genomförs	73 %	55 %	87 %	75 %	85 %	85 %		Tertial 2 2023
Analys								
<p>Kvinnor upplever i högre utsträckning än män att de kan påverka hur hjälpen genomförs. På nämndens vård- och omsorgsboende är utvecklandet av genomförandeplaner fortsatt prioriterat för att öka de äldres delaktighet i planeringen av hur hjälpen genomförs oavsett kön.</p>								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som upplever att måltiderna är trevliga	84 %	78 %	88 %	92 %	85 %	85 %		Tertial 2 2023
● ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som är nöjda med maten	79 %	83 %	75 %	79 %	85 %	85 %		Tertial 2 2023
● ♀ Andel äldre med hemtjänst som får hjälp på önskade tider	89 %	92 %	88 %	92 %	91 %	91 %		Tertial 2 2023
● ♀ Andel äldre med hemtjänst som får hjälp så som överenskommits	98 %	100 %	85 %	95 %	90 %	90 %		Tertial 2 2023
Analys Förvaltningen uppmärksammar att män i större utsträckning än kvinnor upplever att de får hjälp så som överenskommits. Resultaten följs upp i samband med verksamhetsberättelsen för att se om skillnaden i utfallen kvarstår. Skarpnäcks kommunala hemtjänstenheter arbetar med jämställdhetsfrågor på olika sätt för att motverka att skillnader görs i bemötande av hemtjänstkunder utifrån kön.								
● ♀ Andel äldre med hemtjänst som tycker att de får ett respektfullt bemötande	99 %	100 %	99 %	99 %	97 %	97 %		Tertial 2 2023
● ♀ Andel äldre med hemtjänst som tycker att det är ungefär samma personer som hjälper dem	76 %	79 %	74 %	72 %	80 %	80 %		Tertial 2 2023
● ♀ Andel äldre som upplever att biståndsbeslutet är anpassat efter behovet				73 %		80 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Enheterna får stöd i att aktivt minska andel timanställda inom verksamheterna	2022-01-01	2023-12-31	
▶ Fortsätta utveckla den systematiska kompetensutvecklingen för medarbetare inom utförarverksamheter	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Starta upp Tryggt mottagande i hemmet i egen regi	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Vidareutveckla det förebyggande arbetet med att minska social isolering och bryta ofrivillig ensamhet	2022-01-01	2023-12-31	
▶ Öka kunskapen om och säkerställa ett gott bemötande av äldre hbtqi-personer inom nämndens verksamheter	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året. Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda meningsfulla aktiviteter och social samvaro för stadsdelsområdets invånare i alla åldrar oavsett kön, bakgrund och funktionsförmåga.

Skarpnäcks kulturhus

De aktiviteter som erbjudits i Skarpnäcks kulturhus har bidragit till att ge invånarna möjlighet själva skapa och ta del av kultur. Besökarna har tagit del av professionell scenkonst inom bland annat teater, cirkus, dans och musik. Verksamheten har prioriterat att nå de målgrupper som vanligtvis inte tar del av stadens kulturutbud. Exempelvis har en sommarfestival vid Skarpnäcks kulturhus anordnats. Festivalen var riktad till barn och unga i åldrarna sju till 25 år med funktionsnedsättning. Festivalen hade cirka 100 besökare som bland annat erbjöds prova på olika kultur- och idrottsaktiviteter.

Äldre besökare med intellektuell funktionsnedsättning har deltagit vid träffar med bland annat högläsning, trollkarlsbesök, irländsk folkmusik och screentryck. Återkoppling från besökarna har varit att träffarna varit uppskattade. Äldreomsorgens förebyggande verksamhet har arrangerat lunch-konserter, "Åt - så spelar vi", i samverkan med kulturhuset. Konserterna är populära och arrangeras månadsvis.

Teaterföreställningar för barn och vuxna har erbjudits samt tvåspråkiga skapandeverkstäder och samtal med regissörer och forskare. Kulturhuset har genomfört en scenkonstfestival i samarbete med Kaveri-kollektivet. Med festivalen uppmärksammades sverigefinsk, finlandssvensk och finsk scenkonst och samtidigt lyftes flerspråkighet i kulturen.

Besökare, föreningar och andra förvaltningar har varit delaktiga i att utforma kulturhusets utbud genom att inkomma med förslag och arrangera aktiviteter. Exempel på aktiviteter som arrangerats är bokcafésamtal där en efterfrågad författare talade om sin bok samt dansens dag.

Förebyggande verksamhet inom äldreomsorgen

Nämndens förebyggande verksamhet inom äldreomsorgen har även i år arrangerat sommartorg i Bagarmossen, där äldre under fem veckor erbjudits aktiviteter och social samvaro. Besökarna har exempelvis deltagit i brädspel, frågesport, boule och femkamp. Förebyggande verksamheten har erbjudit en fotokurs för seniorer. Deltagarna promenerade i närområdet för att fotografera, fika och samtala om upplevelsen och sina bilder. Kursen avslutades med vernissage. Aktiviteten bidrog både till social gemenskap och ökade digitala kunskaper hos deltagarna. Vidare har verksamheten arrangerat aktiviteter för seniorer i form av skivverkstad och akvarellgrupper. Natur- och kulturutflykter med buss och båt till bland annat Vaxholm och Oxelösund har genomförts.

Föreningsbidrag

Föreningar i Stockholms stad ges möjlighet att söka bidrag för sin verksamhet genom stadsdelsnämnderna och genom facknämnderna. Föreningarna bedriver en prioriterad verksamhet som kompletterar och stödjer förvaltningens insatser. Stadsdelsnämndens stöd till ideella föreningar bidrar till att stärka den ideella sektorns förutsättningar och erbjuda fler aktiviteter och verksamheter av god kvalitet till invånarna. Förvaltningen säkerställer att de föreningar som beviljats föreningsbidrag efterlever nämndens villkor samt att stödet används som avsett. Nämnden har fattat beslut att ge utökad möjlighet för föreningar att ansöka om föreningsbidrag under året. Den extra utlysningen av föreningsbidrag genomförs i september.

Kollo

Barn som bor och är folkbokförda i Stockholms stad och går i skolår 1–9 kan ansöka kolloverksamhet under sommaren. Förvaltningen har mottagit 755 ansökningar under perioden (765 år 2022). Av de som ansökt uppfyllde 599 kriterierna för kollo och erbjöds en plats (557 år 2022). Antalet som tackade ja till erbjudandet och deltog var 568, av dem var 350 flickor och 218 pojkar. Föregående år deltog 560 barn, 328 flickor och 232 pojkar.

Stadsövergripande uppföljningar avseende kollo visar generellt att fler flickor söker och åker på kollo än pojkar. Det finns forskning kring ungdomars fritid som visar att flickor i högre mån söker sig till organiserad verksamhet med tydligt innehåll och vuxenstyrning, som exempelvis sommarkollo erbjuder. Pojkar lockas mer till friare aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	84	91 %	77 %	84		75 %	75 %	2023
Analys Det finns forskning som visar att pojkar föreningsidrottar mer än flickor. Flickor slutar ofta föreningsidrotta tidigare och i större omfattning än pojkar. Skillnaden mellan könen ökar med stigande ålder.								
  Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	64	67 %	60 %			77 %	77%	2023
Analys Förvaltningen fortsätter arbeta för att erbjuda barn och unga kulturaktiviteter och möjlighet till en meningsfull fritid efter skolan. Kulturhuset fortsätter exempelvis att utveckla samverkan med Kulturskolan och erbjuda kulturaktiviteter som kan locka fler barn och unga.								
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	77 %	80 %	75 %	74 %		76 %	76 %	2023
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	80 %	78 %	84 %	76 %		77 %	77%	2023
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	63 %	69 %	57 %	64 %		66 %	66 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Fritidsgårdarna fortsätter samverka med föreningar för att tillgodose barn och ungas olika behov av fritid på bästa sätt. Exempelvis genom samverkan med Samhällsmatchen. Förvaltningen arbetar för att utveckla samverkan med föreningar som kan attrahera fler flickor att delta i föreningsliv. Stadsdelsnämndens stöd till ideella föreningar bidrar till att stärka den ideella sektorns förutsättningar och erbjuda fler aktiviteter och verksamheter av god kvalitet till barn och unga.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2023-01-01	2023-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad	2023-01-01	2023-08-31	

Nämndmål: Invånarna tar del av ett mångsidigt kulturutbud som utgår från delaktighet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen samverkar med civilsamhälle och aktörer inom staden för att erbjuda mångsidig och jämlik kultur. I Skarpnäcks kulturhus erbjuds lokaler och kurser för att möjliggöra eget kulturskapande och lokalt engagemang. Barn och äldre ges möjlighet till kulturskapande och kulturupplevelser genom mötesplatser, aktiviteter och verksamheter inom förskola och äldreomsorg. Det är prioriterat att nå de målgrupper som vanligtvis inte deltar i stadens kulturutbud. Genom uppföljning av föreningsstöden säkerställs att nämnden stödjer föreningar med demokratiska värderingar.

Förväntat resultat

- Invånare i alla åldrar, oavsett kön, etnisk bakgrund och funktionsförmåga använder Skarpnäcks kulturhus som en mötesplats för kultur och eget skapande.
- Inom förskolan, fritidsgårdar, aktivitetscenter och lokala mötesplatser för äldre ges möjlighet till kulturupplevelser och skapande verksamhet.
- Äldre på vård- och omsorgsboende har god tillgång till kulturupplevelser.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att aktiviteten genomförs som planerat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen anordnar stadsdelskamp mellan äldre som bor i Skarpnäcks respektive Farstas stadsdelsområde	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att alla verksamhetsområdesmål och underliggande nämndmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås helt under året.

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att följa *Stockholms stads miljöprogram* med underliggande handlingsplaner, program och rekommendationer. Hur stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året. Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att kontinuerligt arbeta med att minska utsläppen och öka kunskapen om miljö- och klimatfrågor.

Förvaltningen har formulerat en nämndindikator som mäter kWh/kvm lokalyta på identifierade adresser som ska följas under 2023-2026. Syftet är att bidra till stadens arbete med tio procent minskning av energiförbrukningen. Klimatinvesteringsmedel för byte till energieffektiv LED i Skarpnäcks kulturhus och för fossilfri trädgårdsskötsel har beviljats och åtgärder påbörjats. Byte till energieffektiv belysning sker även på nämndens vård- och omsorgsboende.

Nämndens vård- och omsorgsboende har, med goda resultat, mätt tallrikssvinn under våren. Inom förskolan har en dold matsvinnsmätning, det vill säga med endast kockarnas delaktighet, av tallriks- samt serveringssvinn genomförts samt en öppen tallrikssvinnsmätning som involverar personal och barn. Resultaten visar på en ökad medvetenhet hos samtliga förskolor då matsvinnet minskar samt att skillnaden mellan den dolda och öppna mätningen är inom felmarginalen. Arbetet bidrar till flera av målen i Agenda 2030 bland annat mål 13, bekämpa klimatförändringar, och mål 12, hållbar konsumtion och produktion.

Genomförandet av de planerade kunskapshöjande insatserna inom miljö- och klimatrelaterade

e-utbildningar pågår och deltagarstatistik för de olika utbildningarna har delats med enheterna för uppföljning. Förvaltningen har deltagit i arbetet med revideringen av stadens miljöprogram inom de mål där de måltids- och livsmedelsrelaterade stadsövergripande indikatorerna finns. Förvaltningens resultat och erfarenheter från tidigare arbete har använts som underlag i revideringen. Förvaltningen deltar i revideringen av stadens klimathandlingsplan inom fokusgrupp måltider och livsmedel. Detta bidrar till arbetet med mål 13, bekämpa klimatförändringar, i Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling				100 %		100 %	100 %	2023
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider				1,4 kg CO2 per kg livsmed el		1,6 kg CO2 per kg livsmed el	1,6 kg CO2 per kg livsmed el	2023
  Köpt energi i stadens verksamheter				0,9 GWh		0,9 GWh	1945 GWh	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2024	2023-01-01	2023-12-31	
  Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en låg klimatpåverkan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande för att uppnå det förväntade resultatet.

Att arbeta med ökad energieffektivitet och minskade utsläpp genom verksamheternas delaktighet där medarbetare arbetar utifrån checklista för energibesparing.

Under året sker kunskaphöjande insatser där ledningsgrupper genomför e-utbildningen om stadens miljöprogram och medarbetare som arbetar på kontor genomför stadens utbildning om klimatsmarta kontor samt köksanställda genomför utbildningen energieffektiva storkök. Detta

ska bidra med kunskap om deras roll i arbetet med att nå stadens miljö- och klimatmål. Arbetet med resurseffektiva kretslopp utifrån EU:s avfallshierarki fortlöper genom att förebygga, återanvända, sortera och återvinna avfall samt använda sig av Stocket återbruk. Under året genomför fler verksamheter satsningar för att säkerställa att matsvinnet minskar och matavfallsinsamlingen används.

Förväntat resultat

- Energiförbrukningen i förvaltningens verksamheter minskar
- Matsvinnet minskar
- Stadens e-utbildning om miljöprogrammet, klimatsmarta kontor och energieffektiva storkök genomförs enligt plan

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Förvaltningens energiförbrukning minskar med 10 % per kvadratmeter lokalyta över en 4 års period						2,5		2023
 Mängd matsvinn i förvaltningens förskolor (gram/portion/vecka <)				128 g		130 g		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen tillhandahåller el-servis för laddning av fossilfria arbetsmaskiner till de fritidsträdgårdar/koloniområden som anmält intresse	2022-01-01	2023-12-31	
 Kunskapshöjande insatser inom miljö- och klimatområdet genomförs	2023-01-01	2023-12-31	
 Verksamheterna arbetar med energibesparingsåtgärder	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål kommer att uppnås under året. Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom

att utveckla parker, förskolegårdar, naturområden, och naturreservat med fokus på biologisk mångfald och klimatanpassning.

För att stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdet samverkar förvaltningen med miljöförvaltningen i arbetet med stadsdelsvisa åtgärdsprogram och de lokala åtgärdsplanerna för Flatens naturreservat. Förvaltningen har ansökt om och erhållit centrala medel för klimatanpassningsåtgärder i Smalängen och Södra Flaten, förarbete pågår och åtgärderna utförs under hösten.

Under perioden har flera brukaravtal tecknats med medborgare om stadsodling på parkmark. En del av de odlingsgrupper som är öppna för alla och finns på flera platser inom stadsdelsområdet har fått sina lådor utbytta och i Matparken har en större upprustning av stadsodlingen påbörjats. Förvaltningen har deltagit i uppstartsmöte gällande framtagandet av program för stadsnära odling.

De 68 000 lökar som förvaltningen planterade under förra året runt om i stadsdelsområdet blommade under våren vilket förgyllde stadsmiljön och bidrog till ökad biologisk mångfald. Ängsytter och insektshotell har anlagts i stadsdelarna Hammarbyhöjden, Björkhagen och Skarpnäck i syfte att öka den biologiska mångfalden och hindra oönskad trafik på parkmark. Trädvårdsinsatser utförs kontinuerligt, grenar och fällda träd blir till faunadepåer och gräsyttor som tidigare klippts regelbundet får istället växa och gå i blom för att sedan slås.

Förvaltningen deltar i en forskningsstudie om Stadslandskapets tallar där pilotstudiens fokusområde innefattade Pungpinan och Bagarmossenskogen. Studiens inriktning berör till exempel hållbar skötsel och föryngring, förvaltningen bidrar till studien och ser fram emot att ta del av slutsatserna samt använda sig av dessa i den fortsatta utvecklingen av stadsmiljön.

Den internationella Biologiska mångfaldens dag genomfördes i samverkan med Miljöförvaltningen och lokala aktörer. Förvaltningen har haft en praktikant från Kvalificerad Yrkesutbildning Hållbar grönyteskötsel som författat en lathund "Så kan vi gynna biologisk mångfald på förskolegårdar. Lathund för odling, biologisk mångfald och lärande på kommunala förskolor i Skarpnäcks stadsdel". Lathunden lanserades tillsammans med odlingsmaterial som ängsblomfröer, kryddväxter och insektshotell samt odlingslådor, jord och gödsel till samtliga förskolor för ett gemensamt firande av Biologiska mångfaldens dag. Förvaltningens insatser för att stärka ekologiska värden och öka den biologiska mångfalden bidrar till mål 15, ekosystem och biologisk mångfald, i Agenda 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten	2023-01-01	2023-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholms hem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för gröna skol- och förskolegårdar som ska syfta till att byta ut traditionella	2023-01-01	2023-08-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
material, och hårdgjorda ytor mot mer gröna ytor och naturmaterial, samt prioritera plantering av fler träd och buskar på gårdar med höga temperaturer			
Analys Förvaltningen samverkar med utbildningsförvaltningen rörande arbetet med att klimatanpassa gårdar.			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB, med Malmö stad som förebild, ta fram ett koncept för gröna skol- och förskolegårdar med en plan för hur detta kan genomföras på minst 15 skol- eller förskolegårdar under mandatperioden	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Skarpnäcks parker, naturområden och naturreservat utvecklas med fokus på biologisk mångfald och klimatanpassning

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadens Handlingsplan för biologisk mångfald genomsyrar stadsmiljöarbetet. Åtgärder som anläggning av växtbäddar med biokol, plantering av träd för skugga och omvandling av hårdgjorda ytor till grönytor prioriteras. Det gamla kulturlandskapet i naturreservaten återskapas genom att utveckla slätterängar, ekmiljöer och spara död ved till faunadepåer. För att ytterligare stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdet samverkar förvaltningen med miljöförvaltningen i arbetet med stadsdelsvisa åtgärdsprogram och de lokala åtgärdsplanerna för Flatens naturreservat samt att stadsodling på parkmark fortfarande möjliggörs.

Förväntat resultat

- De ekologiska och rekreativa värdena utvecklas positivt.
- Upprustade parker och andra grönytor har klimatanpassats.
- Den biologiska mångfalden har stärkts.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att nås. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognostiseras uppnås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra klimatanpassningsåtgärder i Smalängen och Södra Flaten	2023-01-01	2023-12-31	
 Genomföra åtgärder för biologisk mångfald genom att anlägga biotoptak och gröna väggar	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Medel för biologisk mångfald ansöktes för att genomföra aktiviteten Biotoptak och gröna väggar. Aktiviteten syftade till att genomföra förstärkningsåtgärder inom bristområden som en innovativ och kommunikerbar åtgärd för biologisk mångfald. Förvaltningen erhöll inga medel och aktiviteten kan inte genomföras under 2023.			
 Utredda påverkan på nämndens verksamheter från skyfall och värme	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål uppnås genom de förväntade resultaten. Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att nämndens verksamheter genomför sina resor och transporter på ett så hållbart sätt som möjligt och genom att parkvägar inom stadsdelsområdet är tillgängliga och framkomliga.

Slyröjning av naturmark samt framkomlighetsbeskränning vid parkvägar utförs kontinuerligt i stadsdelsområdet. Inom ramen för Levande Stockholm har Lagaplan i Bagarmossen sedan flera år tillbaka varit sommartorg och var det även i år. För första gången var även Pilotorget i Skarpnäck sommartorg och förvaltningen har varit delaktig i trafikkontorets planering inför detta samt anordnat aktiviteter på båda torgen. Stadsdelsförvaltningen har bistått trafikkontoret i sitt arbete med etableringen av fler publika laddstolpar som nu anlagts på ett flertal platser inom stadsdelsområdet. Förvaltningens arbete bidrar till målet i Agenda 2030 om hållbara städer och samhällen som omfattar bland annat hållbar planering av infrastruktur och offentliga platser. Åtgärderna är viktiga inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv då fler kvinnor än män använder gång- och kollektivtrafik som huvudsakligt färdmedel medan män cyklar och åker bil i större utsträckning än kvinnor, enligt *Stockholms stads framkomlighetsstrategi*.

Medarbetarna uppmuntras att gå, åka kollektivt, låna förvaltningens cyklar eller använda förvaltningens miljöklassade bilar. Ett utvecklingsområde inom översyn av förvaltningens fordon är att körning i tjänst med privata bilar ska minska. Under hösten kommer förvaltningen att utveckla uppföljningen av utbetalad milersättning, som en del i nämndens internkontrollarbete.

Nämndmål: Stadsdelsområdet är framkomligt med hållbara transporter och resor

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen rustar upp parkvägarna enligt plan i syfte att erbjuda god framkomlighet. Förvaltningen bistår även trafikkontoret i arbetet med att skapa fullvärdiga primära cykelstråk och öka etableringen av publika laddplatser i stadsdelsområdet. I samverkan med trafikkontoret bidrar förvaltningen till att Stockholm ska vara en grön promenadstad genom att verka för fler sommar- och vinterplatser på gator och torg inom stadsdelsområdet. För att öka hållbarheten i förvaltningens transporter och resor kommer en översyn inom områdena leasingavtal och utbetalad milersättning ske.

Förväntat resultat

- Framkomligheten på stadsdelsområdets parkvägar är god och det är säkert att gå och cykla.
- Sommar- och vinterplatser på gator och torg inom stadsdelsområdet ökar
- Minskade utsläpp av växthusgaser från nämndens transporter och resor

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att nås. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognostiseras uppnås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bistå trafikkontoret i genomförandet av stadens cykelplan	2023-01-01	2023-12-31	
 I samverkan med trafikkontoret bidra till ökad etablering av publika laddplatser i stadsdelsområdet	2022-01-01	2023-12-31	
 Verka för fler sommar- och vinterplatser på gator och torg inom stadsdelsområdet	2023-01-01	2023-12-31	
 Översyn av förvaltningens fordon och resor	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål delvis kommer att uppnås under året. Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom strategiskt riktade inköp och medvetenhet om skadliga ämnen.

Implementeringen av Skarpnäcks kommunala förskolors måltidsdokument pågår. Med hjälp av det tillhörande studiematerialet arbetar enheterna med dokumentet på apt, veckomöte och köksmöte. Det används också i dialog med vårdnadshavare om till exempel behov och riktlinjer för anpassad- och specialkost.

Verksamheterna har informerats om stadens nya indikator ”andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning” och dialog förs om hur målet ska kunna nås.

Eventuellt kan måluppfyllelse inom ett av de livsmedelsrelaterade målen; om ekologisk andel, minskade utsläpp och ökade svenska animalier hämma måluppfyllelse av en annan då de inköpsmässigt inte harmoniserar. Det finns en utmaning i att göra inköp av svenska ekologiska och klimatsmarta varor i de volymer som krävs. Till exempel bidrar inköp av svenska matkorn till låga utsläpp, är klimatsmarta, medan inköp av ekologiskt importerat ris genererar andel ekologiskt. Vidare har en mindre verksamhet lättare att nå målen då de gör inköp av mindre volym per tillfälle och har då större möjlighet att få de beställda ekologiska varorna som annars ersätts med konventionella av leverantören. De mindre verksamheterna är även mer flexibla i sin menyplanering. Genom att aktivt följt upp och identifiera vilka

verksamheter som har möjligheter att öka andelen ekologiska, svenska och klimatsmarta livsmedel fortsätter förvaltningen arbeta med att nå måluppfyllelse. Arbetet bidrar till målet om hållbar konsumtion i Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	100 %	2023
  Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning						88	88 %	2023
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				56,54 %		70 %	70 %	2023
Analys Utmaningar med att nå stadens mål om 70 procent ekologisk andel beror bland annat på kostnadsutveckling, tillgång och kvalitet. Med syftet likvärdighet och förbättrad måluppfyllelse pågår arbetet med att analysera resultat och avvikelser i inköpsmönster för de livsmedelsrelaterade KF-indikatorerna.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Nämndens verksamheter är miljö- och klimatsmarta

 Uppfylls helt

Beskrivning

Åtgärder genomförs för att skapa en kemikaliesmart miljö för alla brukare och medarbetare, samt för att öka andelen ekologiska livsmedel och animalier med höga krav på djurskydd. Verksamheterna gör kemikaliesmarta val vid inköp av kemikalier och förbrukningsmateriel samt minskar användningen av plast och engångsartiklar.

Förväntat resultat

- Verksamheterna gör kemikaliesmarta inköp och minskar användningen av plast och engångsartiklar
- Förvaltningens verksamheter som serverar livsmedel har en hög andel ekologisk mat
- Arbetet med att öka inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning påbörjas

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen kartlägger inköp av plast i syfte att minska användningen	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen minskar användningen av engångsmaterial genom att se över individuella skräpkorgar i förvaltningshuset	2023-01-01	2023-12-31	
 Skarpnäcks kommunala förskolors måltidsdokumentet implementeras i verksamheterna	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att alla verksamhetsområdesmål bedöms uppnås helt. Majoriteten av underliggande nämndmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås helt under året, två bedöms uppnås delvis.

Hur stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål uppnås under året.

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov. Genom att hantera ekonomin ansvarsfullt och med god budgethållning bidrar stadsdelsnämnden till

kommunfullmäktiges mål. På så sätt kan den kärnverksamheten som lägger grunden för en jämlik välfärd prioriteras.

Verksamheterna belastas med betydande kostnadsökningar till följd av främst hög inflation, ökande energipriser och hyreskostnader. Löneökningarna prognostiseras bli högre sett i ett historiskt perspektiv, vilket främst påverkar personalintensiva verksamheter som utförare och förskolans resultatenheter. Utifrån dessa förutsättningar arbetar förvaltningen för att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi genom effektiv resursanvändning, och för att effektivisera förvaltningens lokalutnyttjande.

Förvaltningen strävar efter att ställa krav på upphandlad verksamhet i syfte att säkra välfärdskvalitet. Samtidigt kommer andelen verksamheter i egen regi att öka under året. Under perioden har aktiviteter fortsatt genomföras kopplat till planerad verksamhetsövergång där sex LSS-bostäder övergår till egen regi, och nya leverantörer övertar entreprenaddrift för övriga boenden och daglig verksamhet.

Prognosen bygger på bokföringen per den sista augusti 2023, prognos för kostnader och intäkter för resten av året samt prognos för årets budgetjusteringar och prestationsförändringar. Prognosen visar på ett resultat om +12,1 mnkr före resultatdispositioner och +18,0 mnkr efter resultatdispositioner.

Förskolans resultatenheter prognostiserar sammantaget underskott för 2023, vilket är en kombination av högre lönekostnader, inflationsrelaterade prisökningar och minskat barnantal.

Äldreomsorgen har under de senaste åren redovisat stora överskott till stor del beroende på en kombination av minskat behov av platser på vård- och omsorgsboende och hemtjänstinsatser. Förvaltningen har också fått statsbidrag riktade till äldreomsorgen vilket bidragit till överskottet. Årets överskott inom äldreomsorgen beror på ett betydligt färre antal köpta platser inom vård- och omsorgsboende än budgeterat. Den förväntade ökningen har efter sommarmånaderna helt uteblivit. Antalet avlidna och avflyttade fortsätter ligga högre än antalet nya köpta platser och i augusti ligger antalet köpta platser på en lägre nivå än utgångsläget i januari. Varje köpt plats är en stor kostnad vilket innebär att om ökningen av antalet köpta platser uteblir så kommer det att ha ytterligare påverkan på äldreomsorgens överskott. För de kommande åren är bedömningen att förutsättningarna för detta överskott inte kommer att kvarstå.

Socialtjänstens verksamheter prognostiserar budget i balans, där förvaltningen arbetar aktivt med förebyggande insatser för att minimera de dyraste placeringsformerna.

Till följd av överskottet möjliggörs utökade insatser av engångskaraktär inom framför allt stadsmiljö, utemiljöer på förskolegårdar och generella utvecklingsinsatser .

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	98,6 %			98,3 %		100 %	100 %	Tertial 2 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99 %			98,4 %		100 %	100 %	Tertial 2 2023
  Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna upphandla och införa ett gemensamt digitalt system för handläggning av stadsdelsnämndernas föreningsbidrag	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Nämndens resurser används effektivt med ett hållbart och långsiktigt perspektiv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen följer stadens system för uppföljning med fokus på måluppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena samt förvaltningens budget. Förvaltningens budget följs upp månadsvis med prognos på helårsutfall. Förvaltningen strävar efter att varje verksamhetsområde bär sina kostnader utifrån tilldelade medel, men omfördelar medel för att verksamheterna ska få rimliga förutsättningar att uppfylla målen. Åtgärder vidtas vid avvikelser. Alla verksamheter arbetar kontinuerligt med utveckling och effektivisering för att uppnå bästa möjliga resultat för stadsdelsområdets invånare.

Förväntat resultat

- Förvaltningen har en budget i balans och uppfyller målen i stadsdelsnämndens verksamhetsplan
- Förvaltningens prognossäkerhet är god
- Ekonomiska resurser fördelas lika, och i enlighet med den enskildes behov, mellan män och kvinnor, flickor och pojkar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Åtgärdsplaner upprättas för enheter med befarade ekonomiska underskott	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet samt underliggande nämndmål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att förväntade resultat prognostiseras uppnås, att målvärden för indikatorerna bedöms uppnås och att aktiviteterna genomförs.

Hittills i år har i genomsnitt 376 hushåll per månad fått ekonomiskt bistånd till sin försörjning. År 2022 var det genomsnittliga antalet 397 per månad. Andelen invånare i stadsdelsområdet som har ekonomiskt bistånd är, liksom andelen barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd, fortsatt lågt. Förvaltningen noterar dock att utvecklingen av självförsörjningsgraden hittills i år inte är lika framträdande som under 2022. För att öka självförsörjningsgraden för personer som erhåller ekonomiskt bistånd fortsätter förvaltningen att arbeta med att stärka individernas delaktighet i sin planering för egen försörjning.

Andelen individer/hushåll med ekonomiskt bistånd har i ökad omfattning varit personer med lång bidragstid, och då särskilt målgruppen sjukskrivna utan sjukpenninggrundande inkomst. Efter flera år med en ökning av antalet personer med lång bidragstid har antalet i år minskat, och ligger nu under kommunfullmäktiges årsmål.

Förvaltningen fortsätter att stärka stödet till personer med långvarigt ekonomiskt bistånd genom att ytterligare anpassa och effektivisera arbetsprocesser som bedöms leda till självförsörjning. En arbetsmodell med tillhörande stödprocess för målgruppen sjukskrivna utan sjukpenninggrundande inkomst (SGI) samt personer med socialmedicinska skäl med behov av samordnade arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser har tagits fram. Stödprocessen lanserades i april och har implementerats. Arbetet sker i samverkan då flertalet brukare är aktuella på olika enheter. En förstärkt samverkan pågår även kring målgruppen personer med samsjuklighet.

Inom ramen för rehabiliteringsbanan har det under året påbörjats ett arbete med att strukturera samverkan med vården. Ett första samverkansmöte med berörda vårdcentraler har genomförts och ytterligare planeras. Syftet med samverkan är att gemensamt ta fram en överenskommelse med respektive vårdcentral för målgruppen sjukskrivna i behov av samordnade insatser. Att stärka arbetet mot att fler människor ska komma ut i egen försörjning bidrar till mål 1 i Agenda 2030 om ingen fattigdom samt till mål 10 om ökad jämlikhet.

Subventionerade anställningar såsom offentlig skyddad anställning (OSA) och Stockholmsjobb utgör också en väg mot egen försörjning. Åtta personer har hittills i år anställning inom ramen för OSA och ytterligare åtta personer har varit anställda inom ramen för Stockholmsjobb.

Barns behov och situation är ett fortsatt fokusområde och beaktas särskilt inför beslut om ekonomiskt bistånd. Barnkonsekvensanalyser görs vid samtliga avslagsbeslut som påverkar

barns möjligheter till goda levnadsförhållanden. Barns situation synliggörs även genom den satsningen på barnfamiljer som görs inom ramen för projektet - *Ingen ska lämnas utanför, del 2*. Målgruppen för satsningen är barnfamiljer som har haft ekonomiskt bistånd till sin försörjning i 10 månader eller längre. Syftet är att förbättra barns situation genom stöd till deras föräldrar att komma närmare självförsörjning. Organisatorisk anpassning har gjorts för att frigöra resurs som ska arbeta med 20 av dessa familjer. Resultaten kommer att analyseras och presenteras vid projektets slut i februari 2024.

På uppmaning från kommunstyrelsen har årsmålet för antal tillhandahållna platser för feriejobb höjts från 480 till 560 under perioden. Det är en ökning med 150 platser jämfört med föregående år. Totalt ansökte 839 ungdomar sommarjobb. Av dessa har sammanlagt 474 ungdomar anställts för feriearbete, 218 flickor och 256 pojkar. Under sommaren har feriearbetande ungdomar utfört arbeten bland annat inom förskola, sportscamp, de två parklekarna och genom en muralmålning i stadsdelsområdet. Antalet anställda ungdomar för feriearbete har under sommaren för Skarpnäcks stadsdelsförvaltning varit rekordmånga och ytterligare platser planeras under höstlovet. Genom fortsatt gott samarbete mellan förvaltningens verksamheter, föreningar och lokalsamhället bedöms målet om 560 platser kunna tillgodoses. Att ungdomar får möjlighet till feriearbete bidrar till målet i Agenda 2030 om att främja ungas anställning, utbildning och praktik, liksom till målet om ökad jämlikhet.

Tillgång till samhällsvägledning och stöd till nyanlända stockholmare ges med fokus på att öka förutsättningarna för målgruppen att snabbt etablera sig på arbetsmarknaden, bostadsmarknaden och i samhällslivet. För kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden samordnas ett uppsökande arbete med samhällsvägledare och stadsdelsmammor. Stadsdelsmammorna arbetar även i nära samarbete med introduktionsförskolan och andra föreningar som har nyanlända som målgrupp. Arbetet bidrar till att uppfylla mål 1, mål 5 och mål 10 i Agenda 2030. Målen handlar om ingen fattigdom, att uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt samt att minska ojämlikhet inom och mellan länder.

Näringslivsfrämjande arbete

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att samverka och ha en dialog med det lokala näringslivet. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppnås.

Näringslivsarbetet inriktas på åtgärder för att utveckla tryggheten och attraktionskraften i stadsdelsområdet i enlighet med de fyra fokusområdena i stadens *Näringslivspolitik*: stimulera tillväxt och företagsamhet, förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning, attraktivare miljöer och bättre framkomlighet samt öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens. Detta uppnås genom den löpande dialog och uppföljning av företag som bedriver verksamhet på entreprenad samt genom samverkan med lokala näringslivet bland annat inom platssamverkan. Därutöver säkerställer nämnden att tydliga kontaktvägar tillhandahålls för att underlätta för näringslivet. Näringslivsperspektivet säkerställs vid planering av nya bostäder. Genom att tillhandahålla god vinterväghållning, renhållning samt säkerställa att det lokala näringslivet ges tillfälle att delta i platssamverkan bidrar nämnden till attraktivare miljöer. När förvaltningen tar emot feriearbetare och praktikanter under utbildning bidrar det till att öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens.

Förvaltningens arbete för att uppnå målet bidrar även till flera av målen i Agenda 2030, främst mål 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt men även mål 9, hållbar industri, innovationer och infrastruktur samt mål 11, hållbara städer och samhällen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	1,5 %			1,6 %	1,6 %	2,5 %	2,7 %	Tertial 2 2023
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,18 %	1,48 %	1,2 %	1,25 %	1,5 %	1,5 %		Tertial 2 2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)				70 %		35 %	Tas fram av nämnd	2023
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,97 %	1,01 %	0,92 %	1,06 %	1,1 %	1,1 %	1,0 %	Tertial 2 2023
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	474			471	560	560 st	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 2 2023
Analys På uppmaning från kommunstyrelsen har årsmålet för antal tillhandahållna platser för feriejobb höjts från 480 till 560 under perioden. 474 skolungdomar har hittills i år anställts för feriejobb. 86 platser planeras att erbjudas under höstlovet. Årsmålet prognostiseras att uppnås.								
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	13			18	25	25 st	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 2 2023
Analys Arbetsmarknadsförvaltningen som håller i statistiken kring indikatorn har bytt system. Detta gör att uppgifterna inte är fullständiga. Arbetsmarknadsförvaltningens rekommendation är att nämnderna rapporterar samma uppgifter som i T1, vilket är uppgifter som redovisas. Fullständiga uppgifter kommer förhoppningsvis kunna rapporteras i verksamhetsberättelsen.								
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	28 st			65 st	50 st	50 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2023
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	474 st	256 st	218 st	471 st	560	560 st	11 000	Tertial 2 2023
Analys På uppmaning från kommunstyrelsen har årsmålet för antal tillhandahållna platser för feriejobb höjts från 480 till 560 under perioden. 474 skolungdomar har hittills i år anställts för feriejobb. 86 platser planeras att erbjudas under höstlovet. Årsmålet prognostiseras att uppnås.								

Nämndmål: Det är attraktivt att vara företagare i Skarpnäck

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen samverkar med företrädare för det lokala näringslivet inom ramen för bland annat platssamverkan. Det lokala näringslivsrådet genomförs inte under året då deltagandet har varit lågt och majoriteten av näringsidkare i stadsdelsområdet är småföretag. Förvaltningen kommer istället att pröva alternativa kommunikationsvägar för att skapa förutsättningar för samverkan med näringsidkare. En enkät är utskickad till företagare i stadsdelsområdet i syfte att inventera företagets behov. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog och uppföljning av de företag som bedriver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområden. Förvaltningen bistår kommunstyrelsen i arbetet för ökad hållbar tillväxt och företagande i Skarpnäcks stadsdelsområde inom ramen för stadens näringslivspolicy.

Förväntat resultat

- Lokala näringsidkare upplever stadsdelsområdet som tryggt och välskött och att samarbetet med stadsdelsförvaltningen är gott.
- Företagare vet vart de ska vända sig för att få hjälp i olika frågor.
- Fler småföretag etablerar sig inom stadsdelsområdet.
- Lokala företag ges tillfälle att delta i den platssamverkan som genomförs i de södra delarna av stadsdelsområdet.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att nås. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och aktiviteterna genomförs som planerat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen erbjuder stöd till de företagare som önskar starta lokala företagareföreningar i de stadsdelar som saknar sådana	2022-01-01	2023-12-31	
 I samverkan med kommunstyrelsen verka för att skapa smidiga kontaktvägar för företagare	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Vuxna har egen försörjning för sig och sina barn

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen arbetar för att öka andelen invånare i stadsdelsområdet som är självförsörjande och håller en hög tillgänglighet som underlättar för människor att få stöd och hjälp att komma ut i egen försörjning. Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och samordningsförbundet FINSAM säkerställer samordnade insatser som ökar självförsörjning för personer med komplexa försörjningshinder. Barns rättigheter omsätts konkret genom att barnkonsekvensanalys görs när föräldrar söker ekonomiskt bistånd. Anställning inom

stadens verksamheter, Stockholmsjobb, erbjuds för att minska arbetslösheten inom stadsdelsområdet.

Tillgång till samhällsvägledning och stöd till nyanlända stockholmare fortsätter ges med fokus på vägar till arbete och egen bostad. Förvaltningen prioriterar sitt uppsökande arbete för kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden.

Ungdomar inom stadsdelsområdet erbjuds feriearbete under loven, särskilt identifierade grupper prioriteras.

Förväntat resultat

- Fler barn växer upp i hushåll som är självförsörjande
- Kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden har insatser som leder till självförsörjning
- Sjukskrivna personer utan sjukpenninggrundande inkomst har insatser som leder till självförsörjning
- Fler unga vuxna och vuxna har försörjning genom studier eller arbete
- Fler arbetslösa får arbetsmarknadsanställningar
- Invånare som fått stöd av budget- och skuldrådgivare har en bättre kontroll över sin hushållsekonomi och skuldsituation
- Fler personer med funktionsnedsättningar ges möjlighet till egen försörjning genom arbete
- Fler skolungdomar får feriearbete

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att nås. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att aktiviteterna genomförs som planerat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fler verksamheter tar emot skolungdomar för feriearbete i syfte att öka antalet feriearbeten inom förvaltningen	2023-01-01	2023-12-31	
 Fortsätta utveckla arbetssätt och metoder för att nå ut till fler kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet och de underliggande nämndmålen kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och att majoriteten av indikatorerna prognostiseras att uppnås och att aktiviteterna genomförs. Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att fortsatt prioritera det vråkningsförebyggande arbetet. Den som riskerar sitt kontrakt får en personlig kontakt med handläggare, erbjuds budget- och skuldrådgivning samt det stöd eller de insatser som behövs

för att den enskilde ska kunna komma till rätta med sin situation. Stadsdelsnämnden bidrar även till kommunfullmäktiges mål genom att bevaka de lokala intressena och säkerställa att förskolor, grupp- och servicebostäder och vård- och omsorgsboenden planeras in tidigt i detaljplaneprocessen.

Förvaltningens vräkningsförebyggande arbete innebär att ge råd och stöd till enskilda som riskerar att bli vräkt. Barnfamiljer, personer med psykisk funktionsnedsättning, våldsutsatta och äldre i osäkra boendeförhållanden är särskilt utsatta grupper och prioriteras särskilt. Samtliga ärenden som kommer till förvaltningens kännedom avseende hyresskulder, sena hyresinbetalningar, störningar och sanitär olägenhet följs upp av förvaltningens bosamordning (BOSAM).

Hittills i år har drygt 96 procent av de avhysningar som förvaltningen fått meddelande om från hyresvärdar kunnat avvärjas, det motsvarar 150 hushåll. Sex hushåll har fått beslut om avhysning från kronofogden, varav en av dessa har avvärjts och fem avhysningar har genomförts. Förvaltningen har i samtliga ärenden erbjudit ett vräkningsförebyggande stöd. Majoriteten av avhysningarna har berört män och grunden till avhysningen har i samtliga ärenden grundat sig på hyresskulder. Fyra av fem hushåll har löst sin boendesituation på egen hand och ingen avhysning har berört barn eller äldre.

Inom det vräkningsförebyggande arbetet bedriver förvaltningen ett uppsökande arbete för att försöka få kontakt med utsatta målgrupper som kan behöva stöd i kontakten med myndigheter och vårdinstanser. Framgångsfaktorer bedöms vara det gedigna sociala arbete som utförs. Det vräkningsförebyggande arbetet fortsätter under resterande del av året att vara prioriterat.

Äldreomsorgen arbetar för att hitta hållbara boendelösningar för äldre utifrån stadens nollvision för hemlöshet bland äldre. För att ytterligare stärka arbetet med äldre som riskerar att bli hemlösa eller som redan lever i hemlöshet har en äldrelots rekryterats. Målsättningen är att alla äldre inom stadsdelsområdet ska ha en bostad eller en långvarig boendelösning med tillgång till stödjande insatser. Förvaltningens arbete mot hemlöshet bidrar till mål 1, ingen fattigdom, i Agenda 2030.

Förvaltningen har deltagit på möten inför kommande bostadsprojekt, planering av nya förskolor, bostäder med särskild service och boenden för äldre samt grönkompensationsåtgärder. Under perioden har det pågått samråd för detaljplaner i kvarteret Drevern (Sköndal vid gränsen till Skarpnäck), Skärgårdsskogen i Skarpnäck och Klokryparen i Hammarbyhöjden. Handlingar och fysisk modell har stått utställda i Skarpnäcks kulturhus och i stadsdelsförvaltningens lokaler vid Björkhagsplan. Förvaltningen har initierat ett arbete gällande samlad ekologisk kompensation för ett antal mindre bostadsprojekt i stadsdelen Hammarbyhöjden. Genom att titta på flera mindre projekt samtidigt och de ackumulerade värden som försvinner kan en plan för kompensation tas fram som stärker spridningssamband i ett större område.

I stadens budget har stadsbyggnadsnämnden fått i uppdrag att fortsätta utredningen för att utveckla en ekostadsdel i Skarpa by. Förvaltningen har under perioden deltagit på möten och workshop om detta. Stadsdelsförvaltningen har under perioden även deltagit i möten med berörda aktörer gällande den långsiktiga utvecklingen av offentliga mötesplatser, kultur och

handel som finns på Skarpnäcks allé och de omkringliggande offentliga rummen.

Förvaltningens arbete bidrar till målet i Agenda 2030 om hållbara städer och samhällen. Hållbar stadsutveckling omfattar hållbart byggande och hållbar planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter, återvinning och säkrare kemikaliehantering som i sin tur kräver ny teknik och samarbete mellan flera sektorer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärijas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärderna	96,77 %				90 %	90 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2023
Analys Av hittills 155 inkomna ärenden som avser meddelanden från hyresvärd om avhysning har sammanlagt sex hushåll fått beslut om avhysning, varav fem avhysningar har genomförts. Ingen barnfamilj eller äldre person har under året blivit vräkt från sin bostad.								
   Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	87,5	100 %	75 %	100		100 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys Årsmålet för <i>Bostad först</i> om 100% kvarboende efter 12 månader uppnås inte helt då en person blivit uppsagd på grund av störningar. Personen har blivit erbjuden och tackat ja till ett boende med en högre nivå av stöd.								
  Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	1			2		12	Tas fram av nämnd	2023
   Antal vräkningar som berör barn	0			0	0	0	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: Skarpnäck byggs socialt och ekologiskt hållbart med demokratiskt inflytande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen bevakar de lokala intressena inom de områden förvaltningen har rådighet över när nya bostäder planeras i stadsdelsområdet. Förvaltningen framför tidigt behov av exempelvis nya förskolor, bostäder med särskild service och boenden för äldre, samt initierar samarbete för att säkerställa att förutsättningar skapas för att bedriva kommunal verksamhet. Förvaltningen bevakar också att park- och naturmark som används för bostäder kompenseras, samt att den så kallade enprocentsregeln bidrar till konstnärliga installationer.

Förväntat resultat

- Invånarnas behov av kommunal verksamhet planeras in tidigt i processen vid nybyggnation.
- Använd parkmark kompenseras och konstnärliga installationer tillförs.
- De lokala förutsättningarna för offentliga mötesplatser, kultur och handel som finns på Skarpnäcks allé och de omkringliggande offentliga rummen tillvaratas och utvecklas i samverkan med berörda förvaltningar, bolag och andra intressenter.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att aktiviteten genomförs som planerat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Verka för ökad samverkan med berörda aktörer i syfte att tillvarata och utveckla de förutsättningar för offentliga mötesplatser, kultur och handel som finns på Skarpnäcks allé och de omkringliggande offentliga rummen.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Vuxna och barnfamiljer har ett tryggt och hållbart boende

 Uppfylls helt

Beskrivning

Boende är en grundläggande förutsättning för att kunna leva ett självständigt liv. Barnfamiljer, personer med psykisk funktionsnedsättning, våldsutsatta och äldre i osäkra boendeförhållanden är särskilt utsatta grupper som prioriteras inom förvaltningen och erbjuds stöd till mer långsiktiga och hållbara boendelösningar. Personer med sociala kontrakt ska få stöd för att motverka skuldsättning. Stöd till såväl enskilda som familjer i osäkra boendeformer och sociala kontrakt ges i form av bostadsvägledning. Praktiskt stöd kompletteras med bolots eller boendestöd. Uppföljningen av bostadsformer inom SHIS stärks, både avseende hyresinbetalningar och skötsel i syfte att avtalat boende kan övergå till genomgångsbostad. Alla insatser som avser logi eller boende ska på sikt leda till ökade möjligheter för ett eget bostadskontrakt.

Vräkningsförebyggande arbete är prioriterat. Den som riskerar sitt kontrakt ska snabbt och ihållande få personlig kontakt med sin handläggare, erbjudas budget- och skuldrådgivning samt stöd eller insatser som behövs för att kunna komma till rätta med sin situation. Samhandläggning kring äldre som är hemlösa eller riskerar hemlöshet utvecklas inom förvaltningen för att säkerställa långsiktiga lösningar och insatser.

Förväntat resultat

- Barnfamiljer och vuxna får stöd och vägledning för att få mer hållbara och långsiktiga boendelösningar
- Barns behov och situation beaktas särskilt
- Inga barnfamiljer blir vräkta

- Personer som har avtalat boende inom SHIS fullföljer kontraktskraven eller uppmärksammas i tid om annat stöd behövs
- Antalet personer i behov av akut boendelösningar minskar
- Minst 90 procent av underrättelser från hyresvärdar hindras från att gå vidare till avhysning
- Nyanlända som har ett tillfälligt boende, exempelvis inom SHIS, får i ett tidigt skede det stöd och den hjälp de behöver för att kunna ta sig vidare till en varaktig bostad
- Äldre som är hemlösa, eller riskerar hemlöshet, får samtidiga och samordnade insatser utifrån individens helhetsbehov av stöd, vård och omsorg

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att aktiviteten genomförs.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utvecklande av äldrelots för att stärka arbetet med äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål kommer att uppnås under året. Bedömningen grundar sig på nämndmål, indikatorernas resultat och att aktiviteterna pågår.

Aktivt medarbetarskap och närvarande ledarskap

Det förvaltningsövergripande kvalitetsforum som startade efter årsskiftet undersöker hur förvaltningen kan implementera kvalitetsprogrammet utifrån ett helhetsperspektiv. Arbetet utgår från de sex förhållningssätten i stadens kvalitetsprogram; stockholmarens fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet. Kvalitetsarbetet går i linje med förvaltningens inriktning om att stärka det närvarande ledarskapet och det aktiva medarbetarskapet.

Resultaten från årets medarbetarenkät har redovisats. Analys och planering av åtgärder för att behålla goda resultat och utveckla arbetsmiljön har tagits fram i dialog på respektive enhet.

Nya förstärkta skyddsregler i kommunernas kollektivavtal gäller från hösten och verksamheterna arbetar med anpassningar och planering utifrån dem. Syftet med de förändrade reglerna är att främja ett hållbart arbetsliv med fokus på återhämtning med tillräcklig dygnsvila för medarbetare, vilket påverkar verksamheternas bemanningsplanering och förvaltningens flexitidsavtal. Nämndens arbetsgivarpolitik inklusive utvecklingen av ledarskap, medarbetarskap och arbetsmiljö bidrar till mål 3, 5 och 8 i Agenda 2030 som handlar om god hälsa och välbefinnande, jämställdhet och anständiga arbetsvillkor.

Kommunal sektor har sedan årsskiftet nya pensionsavtal. Förvaltningen har informerat och i

samarbete med personalstrategiska avdelningen och Pensionsmyndigheten hållit i pensionsinformation riktad till medarbetare och chefer över 55 år.

Sjukfrånvaron har sjunkit sedan årsskiftet och är lägre än tidigare år, då den påverkats av pandemin. I samarbete med företagshälsovården har förvaltningen erbjudit en rehabiliteringsutbildning för chefer i syfte att stärka kunskap och åtgärder för ett långt och hållbart arbetsliv. Genomgång och analys av längre sjukskrivningar har genomförts för att säkerställa tillräckliga åtgärder och förvaltningens deltagande i pilotprojektet i staden med Försäkringskassan fortsätter. Syftet med pilotprojektet är att stärka arbetet med arbetslivsinriktad rehabilitering för medarbetare med risk för längre sjukskrivning.

Förvaltningens chefsutveckling har fokuserat på fortsatt kvalitetsarbete, informationshantering, nytt digitalt stöd i stadens budget- och prognosarbete, stärkt krisledningsarbete, samt information om en remiss i staden med förslag om en tydligare och mer enhetlig chefsstruktur med ett riktvärde för antal medarbetare per chef. Chefer har också erbjudits en utbildning i kompetensbaserad rekrytering för att stödja rekrytering av rätt kompetens med likabehandling av sökande.

Verksamheterna inom äldreomsorgen i förvaltningen har deltagit i en stadsgemensam kartläggning över hur verksamheterna är organiserade, chefers ansvar och antal medarbetare per chef.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	82	86	81	83		83	83	2023
Analys Svarsfrekvensen i årets medarbetarenkät var liksom förra året hela 91 procent, vilket är högre än stadens snitt. Resultaten på enkäten visade en liten minskning jämfört med föregående år, men ligger högre än stadens snitt. Det är samtliga tre områden ledarskap, motivation och styrning som har något lägre resultat i år. Medarbetare och chefer har dialog om resultat och åtgärder.								
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter						10 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys Analys av underliggande siffror kommer att göras för att säkerställa rapporteringen.								
  Sjukfrånvaro	7,6 %	5,8 %	7,9 %	8,4 %	7,5 %	8 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2023
  Sjukfrånvaro dag 1-14	3,2 %	3,4 %	3,2 %	3,8 %	3 %	3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Arbetsmiljön präglas av jämställdhet och delaktighet med ett tillitsfullt och närvarande ledarskap

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen har ett systematiskt arbetsmiljöarbete med fokus på delaktighet, inflytande och friskfaktorer. Ett tillitsfullt och närvarande ledarskap bidrar till en hälsofrämjande och jämställd arbetsmiljö. Att ha möjlighet att påverka sin arbetssituation bidrar till ökat lärande, stolthet och en bra social och organisatorisk arbetsmiljö.

Förväntat resultat

- Index bra arbetsgivare ökar
- Ledarskapsindex ökar
- Förutsättningar för närvarande ledarskap förbättras

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet delvis kommer att nås under året då resultat på indikatorn har kommit och ligger under nämndens mål. Aktiviteterna pågår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Ledarskapsindex	80	87	79	82		82		2023
Analys Indikatorn bygger på medarbetarenkätens ledarskapsindex som gick från 82 i förra årets enkät till 80 i årets enkät. Män är nöjdare med ledarskapet än kvinnor. Förvaltningen fortsätter att utveckla det närvarande ledarskapet, samt erbjuder utvecklingsinsatser och stöd till samtliga chefer.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Antal medarbetare per chef ses över enligt stadens nyckeltal	2023-01-01	2023-12-31	
 Chefer får ytterligare kunskap om stadens kvalitetsprogram och hur den kan användas i verksamheten	2023-01-01	2023-12-31	
 Det systematiska arbetsmiljöarbetet stärks med fokus på friskfaktorer	2023-01-01	2023-12-31	
 Friskvårdsförmånerna förstärks i enlighet med stadens riktlinjer	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Medarbetare har goda förutsättningar och utövar ett aktivt medarbetarskap

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Ett aktivt medarbetarskap ger förutsättningar för medarbetare att vara delaktiga, ta initiativ och ökar arbetsglädjen. Medarbetare har handlingsutrymme och bidrar till verksamhetsutveckling genom att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar. Medarbetare och chefer arbetar tillsammans för att förbättra arbetssituationen, öka kvaliteten och uppnå verksamhetens mål. Förvaltningen erbjuder trygga anställningar med heltid som norm. Kompetensförsörjningen planeras på kortare och längre sikt med fokus på hållbart arbetsliv, lärande och utveckling.

Förväntat resultat

- Medarbetare utövar ett aktivt medarbetarskap
- Medarbetare upplever att de har en bra arbetssituation
- Medarbetare har handlingsutrymme och bidrar med förslag och idéer för verksamhetsutveckling
- Andelen tillsvidareanställningar och heltider ökar

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet delvis kommer att nås under året då resultat på indikatorn har kommit och ligger under nämndens mål. Aktiviteterna pågår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ På min arbetsplats har vi ett gott arbetsklimat	74 %	80 %	73 %	71 %		75 %		2023
Analys Frågan som indikatorn bygger på är ny i årets medarbetarenkät. Resultatet ligger straxt under nämndens mål. Män är nöjdare än kvinnor. Förvaltningen fortsätter arbetet med goda förutsättningar till ett aktivt medarbetarskap och stärker den sociala och organisatoriska arbetsmiljön.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Analys för att öka grundbemanningen samt andelen trygga anställningar och heltid	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Arbetet med handlingsplaner för förbättrad arbetssituation för fler yrkesgrupper fortsätter	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Fler verksamheter deltar i stadens kvalitetsutmärkelse	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål kommer att uppnås under året. Bedömningen grundar sig på att nämndmålet kommer att nås, indikatorernas resultat har kommit och delvis når nämndens mål, samt att aktiviteterna är genomförda eller pågår.

Arbetet med förberedelser inför verksamhetsövergången för utförarverksamheter inom LSS för vuxna brukare har fortsatt. Första möten mellan förvaltningen och samtliga personalgrupper har genomförts i samarbete med fackliga organisationer. En projektorganisation med flera kompetenser arbetar för att säkerställa en trygg och kvalitativ verksamhetsövergång. Sex gruppbestäder övergår i kommunal regi i december 2023 efter att under många år ha varit upphandlade på entreprenad.

Rådighet och uppföljning av leverantörer

Den övervägande delen av upphandlade varor och tjänster är sådana där förvaltningen deltar i gemensamma upphandlingar för staden som helhet, både i upphandlingsprocessen och i avtalsuppföljningen. Gällande förvaltningens egna upphandlingar sker avtalsuppföljning med upphandlade leverantörer kontinuerligt, och i samband med dem görs ekonomiska kontroller av leverantörerna.

Genom utökad intern kontroll säkerställer förvaltningen att inköpsprocessen bedrivs effektivt och att inköp sker genom stadens upphandlade leverantörer.

Andelen elektroniska inköp når inte målsatt nivå för de första två tertialerna, och kommer att få svårt att nå årsmålet. En stor del av förklaringen är att det så här långt ej varit möjligt att till inköpssystemet ansluta vissa leverantörer där förvaltningen har stora inköpsvolymer. Förvaltningen arbetar dock kontinuerligt på att styra allt fler inköp mot stadens inköpssystem och som ett resultat av detta nå allt högre andel elektroniska inköp.

Trygghetspunkt Kärrtorps gymnasium

Trygghetspunkten på Kärrtorps gymnasium är etablerad och arbete med säkerställa rutiner, organisation och bemanning fortskrider. Vidare arbete med att göra trygghetspunkten känd hos stadsdelens medborgare kommer genomföras under hösten.

Förvaltningen arbetar även med alternativa lokaler som komplettering till Kärrtorps gymnasium för att kunna säkerställa tillgång till medborgarnära lokaler vid en kris.

Kontinuitetsplanering, beredskap och krigsorganisation

Arbetet med kontinuitetsplanering, beredskap och krigsorganisation ligger i fas. En övning där kris- och krigsorganisation övas kommer hållas. I verksamheterna kommer kontinuitetsplaneringen att följas upp och säkerställas. Material för att kunna bedriva ledningsarbete vid exempelvis ett strömbortfall införskaffas och driftsätts.

Föredragning om det aktuella säkerhetsläget har gjorts med chefsforum och utvalda ledningsgrupper för att öka tryggheten och säkerhetstänkandet inom verksamheterna.

Kockarna inom stadsdelens förskolorna har fått en föredragning om totalförsvar och krisberedskap samt tillhörande scenarion gällande lagerhållning och mattillagning vid samhällsstörningar.

Arbetet med beredskap inom verksamheterna är pågående och kommer fortgå.

Informationssäkerhet och informationshantering

Förvaltningens arbete med informationssäkerhet och dataskydd behöver fördjupas. Arbetet innebär vidare arbete med att identifiera, bedöma och följa upp informationssäkerhetsrisker som kan uppstå i verksamheten. Förvaltningen deltar i stadens träffar och utbildningar avseende informationssäkerhet. Förvaltningen har en fortsatt god nivå av genomgång av den obligatoriska informationssäkerhetsutbildningen men ambitionen är att öka antalet som genomgår den.

Arbetet med åtgärder av förelägganden utifrån den arkivinspektion på förvaltningen som Stadsarkivet genomförde i januari har fortsatt. Arbetet omfattar bland annat förberedelser inför leverans av arkivmaterial och förberedelser för att få arkivlokaler godkända i förvaltningshuset.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp						40 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2023
Analys								
Andelen elektroniska inköp når så här långt under året inte målsatt nivå, och kommer sannolikt inte kunna göra det för helåret. Genom analys har förvaltningen identifierat nyckelområden som behöver förbättras; därigenom ska andelen på sikt kunna öka och målen nås.								
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %		100 %	80 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen, planera för att stadens förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31	
  Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: Verksamheterna har en hög beredskap för oväntade händelser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen utgår från de prioriteringar som framkommer i risk- och sårbarhetsanalyser för att säkerställa en god beredskap. Verksamheterna arbetar utifrån detta vidare med beredskapshöjande insatser för samhällsviktiga processer. I samverkan med övriga ansvariga aktörer säkerställs att tillräckliga beredskapslager finns på verksamheter i egen regi. Förvaltningens krisledningsarbete vidareutvecklas utifrån de lärdomar som har dragits efter tidigare kriser och verksamheterna har god beredskap för oväntade händelser. Krigsorganisation och krigsledningsplan arbetas fram i samverkan med andra förvaltningar.

En aktiv avtalsuppföljning, att motverka välfärdsbrott och att främja en sund konkurrens mellan seriösa företag är fortsatt prioriterat. Förvaltningen ska se över möjligheter till att stärka egen regi verksamheter för att säkra den lokala beredskapen samt säkerställa en god beredskap i upphandlade verksamheter. Inför verksamhetsövergångar av verksamheter inom grupp- och servicebostäder inom LSS samt övertagande av gruppboende LSS i egen regi inrättar förvaltningen en tillfällig projektorganisation för att säkerställa en trygg övergång för brukare och medarbetare.

Förvaltningen ska säkerställa att det finns resurser och kompetens för ett effektivt och ändamålsenligt informationssäkerhets- och dataskyddsarbete samt delad data där så är lämpligt utifrån gällande informationsklassning.

Förväntat resultat

- Förvaltningen har en god beredskap att tillgodose vissa grundläggande behov för stadsdelsområdets invånare

- Förvaltningens trygghetspunkt är etablerad och väl känd
- Förvaltningen har en god beredskap för att upprätthålla dess samhällsviktiga verksamhet
- Verksamheter, oavsett driftform, bidrar till god kvalitet och måluppfyllelse
- Arbetet med informationssäkerhet och dataskydd sker systematiskt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att aktiviteterna är genomförda eller pågående.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen inrättar en projektorganisation för att säkerställa kvalitativa verksamhetsövergångar inom grupp- och servicebostäder samt dagliga verksamheter	2023-01-01	2023-04-30	
🔄	Förvaltningen ökar chefernas kompetens i krisledning, beredskap och krigsorganisation	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att bedriva ett trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Detta sker genom lokalt områdearbete, lokala brottsförebyggande råd i nära samverkan med andra förvaltningar, bolag, myndigheter, civilsamhälle och föreningsliv. Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året.

Stadsmiljö

Förvaltningen har tilldelats trygghetsmedel för utsmyckning av tunnlar i Bagarmossen och förstärkt belysning i Skarpaby lekpark. Arbetet med utsmyckningen av tunnlar är ett samarbete mellan stadsdelsförvaltningen och trafikkontoret med brukarmedverkan som bidrar till att lokala konstnärer blir delaktiga i att göra utemiljön tryggare. Utsmyckningen utförs av Unga berättar/Kulturskolan under slutet av sommaren och tidig höst. Förstärkt belysning i Skarpaby lekpark är en del av den upprustning som pågår.

I syfte att främja livskvalitet för invånare i alla åldrar genom att underlätta för sociala aktiviteter, utomhusvistelse och vardagsmotion har förvaltningen uppfört ett utegym i Kärrtorpsparken som togs i bruk i början av sommaren. Förvaltningen har utgått från det medborgarförslag som inkommit med det som önskemål samt de synpunkter som inhämtats från allmänheten då ett tillfälligt utegym testades och utvärderades under 2022. Detta bidrar till en äldrevänlig stad då gruppen seniorer varit särskilt involverade i processen.

Arbetet med att utveckla Flatenområdet till ett besöksmål årets runt fortsätter genom att bland annat tillföra en bastu i området i samarbete med fastighetskontoret. Den nybyggda längan där bastu inryms är klar men slutbesked har inte meddelats varför den ännu inte kunnat tas i bruk.

Ett IOP-avtal (Idéburet Offentligt Partnerskap) har tecknats med den förening som ska driva bastun. Därutöver har ett uteklassrum uppförts, samtliga bryggor vid Flatenbadet rustats upp och utomhusduschar uppförts i anslutning till den återuppbyggda längan som inrymmer bastu. Även nya grillplatser har tillkommit. Detta bidrar till Agenda 2030:s mål om att skapa säkra och inkluderande grönområden för alla.

Förebyggande insatser och prevention

Det gemensamma förebyggande och preventiva arbete som pågår tar sin utgångspunkt i situationell- och social prevention. Förvaltningen har ett välfungerande och kontinuerligt samarbete med olika aktörer vilket inkluderar bland annat lokala brottsförebyggande råd och samverkan med aktörer som polis, bostadsbolagen, stadens mobila ordningsvakter och MTR. Det trygghetsskapande arbetet fortgår och samverkan gällande trygghetsfrågor genomförs med såväl andra fackförvaltningar som externa parter.

Trygghetsvandring kommer att genomföras i Kärrtorp och Enskededalen under hösten för att kunna fånga upp och åtgärda otrygghetsfaktorer i området. Det kommer även att hållas ett Trygghetstorg i Björkhagen för att möta upp medborgarna på plats i området.

Platssamverkansprojektet Skarpnäckslyftet fortsätter och är ett välfungerande forum för situationell prevention för Skarpnäcksområdet. För att stärka den sociala preventionen har förvaltningen anställt två fältassistenter som kommer att röra sig i förvaltningens område. Under tertialet har förvaltningen även tagit fram en plan för att arbeta med idéformgivning kring att utveckla fritidsutbudet för barn och ungdomar genom fritidszoner. Arbetet kommer under hösten att genomföras i nära samverkan med berörda aktörer.

Förvaltningen har fortsatt samverkansöverenskommelse med lokalpolisområde Globen, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret. De gemensamma åtagandena i åtgärdsplanen avser löpande samverkan med fokus på olika målgrupper och områden.

Förvaltningens arbete mot öppna drogscener i Skarpnäcks stadsdelsområde är ett fortsatt fokusområde där förvaltningen arbetar aktivt med att förebygga och preventivt arbete för att på sikt bli av med drogscenerna. De två öppna drogscenerna som finns i stadsdelsområdet är området runt Skarpnäcks torg som fortsätter vara aktivt medan området i runt Bagarmossens centrum har minskat till följd av de insatser som genomförts. Förvaltningen har anmält Skarpnäcks torg som en utmaning till Openlab, en tvärvetenskaplig masterkurs om Utmaningar/innovationer för den växande staden. Utmaningarna skall utgå från verksamheternas konkreta behov och områden där det är av intresse att tänka nytt och/eller vill hitta nya lösningar. Förslaget har antagits och arbetet inleds under hösten. Utmaningen som studenterna ska arbeta med handlar om hur Skarpnäcks torg kan bli en trygg, trivsamt, tillgänglig och levande yta.

Förvaltningen har vid incidenter under året snabbt satt in trygghetsskapande åtgärder med väl synliga krisstödjare och dörrknackning i berört område.

Att minska våld och dödligt våld är en del av Agenda 2030 mål 16 och förvaltningens förebyggande och preventiva arbete syftar till att minska våldet. Förvaltningens samverkan syftar även till att motverka och bekämpa organiserad brottslighet och de olagliga finans- och vapenflöden som följer i dess spår.

Särskilda insatser för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet

Inom socialtjänsten görs flera egenkontroller i enlighet med rutiner för att upptäcka såväl felaktiga utbetalningar som risker för felaktiga bistånd. Genomförda kontroller har visat få avsiktliga felaktigheter och samtidigt en förbättringspotential i det förebyggande arbetet. Behov av att underlätta vid ansökan om ekonomiskt bistånd i syfte att säkerställa att korrekta uppgifter lämnas in har identifierats. Det har även identifierats ett behov av intern kompetenshöjning gällande utredning av skattedeklaration.

Inom äldreomsorgens kontrolleras varje månad inkommande fakturor från hemtjänstutförare mot underlag i sociala system. Vid genomförda egenkontroller har det uppmärksammats en del felaktigheter. I dessa fall har förvaltningen kontaktat hemtjänstutföraren för korrigerings. Arbetssättet har vidareutvecklats genom att i egenkontrollsmallen dokumentera vilka leverantörer som blivit kontaktade för korrigerings av fakturor.

Förvaltningen säkerställer att de föreningar som beviljats föreningsbidrag efterlever nämndens villkor samt att stödet används som avsett. Under perioden har förvaltningen genomfört stickprovskontroller på tre slumpmässigt utvalda föreningar (Hammarby IF Boxning, PRO Bagarmossen samt Svenska med baby). Det som granskats är bland annat dokumentation som styrker att verksamhet bedrivits som planerats. Inga anmärkningar på föreningarna utifrån från stickprovskontrollerna har skett.

Arbetet mot våldsbejakande extremism fortgår och har bedrivits ibland genom temafokus inom SSPF. Verksamheterna arbetar med förebyggande arbete för att förhindra nyrekrytering och erbjuder stöd vid behov. Förvaltningen inhämtar kontinuerligt lägesbild och information om våldsbejakande extremism inom stadsdelsområdet. Med anledning av den förhöjda terrorhotnivå har chefer och utvalda ledningsgrupper fått en genomgång där våldsbejakande extremism ingår. Förvaltningens säkerhetssamordnare deltar i det stadsövergripande nätverket mot våldsbejakande extremism och relevant personal genomför den webbaserade grundutbildningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	80 %	82 %	78 %	73 %		79 %	79 %	2023
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	68 %	72 %	64 %	71 %		73 %	73 %	2023
Analys Förvaltningen konstaterar att årsmålet inte uppnås och resultatet innebär en försämring med tre procentenheter jämfört med mätningen som gjordes 2022. Indikatorn mäter dock nöjdhet med renhållning och städning på både parkmark och gatumark, där stadsdelsnämnden endast ansvarar för skötseln av parkmark. Årets resultat för Skarpnäcks stadsdelsområde är högre än stadens snitt. Resultatet visar att kvinnor är mer missnöjda än män gällande renhållning och städning av stadsmiljön.								
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	76 %	83 %	70 %	74 %		74 %	73 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	86 %	81 %	89 %	87 %		86 %	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: Förebyggande insatser ökar tryggheten

 Uppfylls helt

Beskrivning

Utgångspunkten för förvaltningens trygghets- och brottsförebyggande arbete är situationell- och social prevention. Trygghetsvandringar bidrar till ökad trygghet genom riktade insatser och åtgärder baserade på invånarnas behov och önskemål samt gemensam dialog med berörda aktörer. Den lokala samverkansöverenskommelsen med Polisen, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret ligger till grund för planering av gemensamma insatser riktade mot vissa platser och målgrupper. Stadsdelsområdets övergripande brottsförebyggande forum, SkarpBrå, och de lokala brottsförebyggande råden är tillsammans viktiga aktörer för att bidra till förutsättningar för ökad trygghet. Förvaltningen kommer tillsammans med andra aktörer att ha fortsatt fokus på Skarpnäcksfältet och Skarpnäcks torg utifrån platssamverkan.

Förvaltningen kommer att fortsätta med samverkan med föreningar som har verksamhet för barn och unga i stadsdelsområdet för att bibehålla en gemensam grund för informationsutbyte och verksamhetsutveckling.

Förvaltningens förebyggande verksamheter för barn och ungdomar bidrar till ökad trygghet, exempelvis genom ökade öppettider på fritidsgårdarna, uppsökande verksamhet för barn som inte är inskrivna i förskolan och genom fältassistenter. Detta beskrivs närmare under inriktningsmål 1. Under samma inriktningsmål beskrivs även socialt arbete gentemot andra målgrupper som till exempel personer som utsätts för våld i nära relation, personer som vill lämna en kriminell livsstil och stadsdelsmammor som arbetar uppsökande mot kvinnor i sitt eget bostadsområde.

Förväntat resultat

- Invånarna upplever en ökad trygghet
- Andelen som enligt trygghetsmätningen känner oro för att gå ut på kvällen i sitt bostadsområde minskar

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognosticeras att nås under året.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Unga tjejer och äldre bjuds in till trygghetsvandringar för att synliggöra deras upplevelser av trygghet i den offentliga miljön	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Parker och grönområden är trygga, välskötta, tillgängliga och inkluderande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens arbete med att utveckla parker och grönområden i nära samverkan med engagerade invånare, föreningar och stadens förvaltningar och bolag fortsätter. Den uppdaterade lokala parkplanen är ett viktigt underlag för prioriteringar och inriktning i arbetet. Tillgänglighetsfrågorna genomsyrar verksamhetsplaneringen och är en naturlig del i det dagliga arbetet i parker, grönområden och naturreservat. Samverkan med invånarna fortsätter, bland annat genom möjligheten att teckna brukaravtal och att odla på parkmark. Förvaltningen kommer vid kommande parkskötselupphandling ta fram kravspecifikation och ställa kompetenskrav på naturskötselutbildad personal.

Förväntat resultat

- Parker och grönområden tas om hand, utvecklas och är uppskattade platser att vistas i.
- Parker och grönområden upplevs som trygga och inkluderande.
- Tillgängligheten till parker, grönområden, strandbad och naturreservat ökar för personer med funktionsnedsättning.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognosticeras att nås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ser över behovet av förstärkt belysning och trivselbelysning i samband med parkupprustningar under året, för ökad trygghet	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen säkerställer att tillgänglighetsperspektivet beaktas vid upprustningar och reinvesteringar i park- och naturområden.	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ökar kostnadseffektiviteten genom samverkan och kunskapsutbyte vid driftsupphandlingar.	2023-01-01	2023-12-31	
 Tillsammans med trafiknämnden fortsatt verka för tydligare vägvisning i närheten av naturreservat i syfte att underlätta för besökare att hitta till naturreservaten	2022-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Underliggande nämndmål bedöms uppnås.

Agenda 2030

Nämndens kärnverksamheter bidrar på många sätt till att staden kan nå de globala målen i Agenda 2030 inklusive principen om att ingen ska lämnas utanför. Detta görs bland annat genom att skapa trygga och inkluderande parker, öka tillgängligheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning, ta hänsyn till barns och nationella minoriteters rättigheter samt arbeta för en god vård och omsorg om äldre. Vidare arbetar förvaltningen aktivt för att minska verksamheternas klimatpåverkan, exempelvis genom att minska matsvinn och servera en stor andel ekologiska och klimatsmarta livsmedel. För närmre beskrivning av hur verksamheterna bidrar till hållbarhetsmålen se text under respektive verksamhetsmål.

Inom stadsdelsområdets hållbarhetsarbete har målet om fredliga och inkluderande samhällen (mål 16) blivit påtagligt aktuellt till följd av de sprängningar som ägt rum under året. De allvarliga händelserna har skapat otrygghet inom stadsdelen. Förvaltningen har samverkat både internt och med polis, skola, civilsamhälle och föreningar för att öka tryggheten hos invånarna. Genom att skapa en trygg och tillgänglig stadsmiljö bidrar arbetet till ett hållbart samhälle (mål 11) där alla invånare oavsett kön, ålder, funktionsförmåga eller bakgrund känner sig inkluderande och delaktiga (mål 10).

Skarpnäcks stadsdelsområde består till stor del av naturområden som nyttjas av många stockholmare. Förvaltningens arbete med att förvalta och tillgängliggöra naturområden och parker bidrar till att främja ekosystem och biologisk mångfald (mål 15). Nämnden utför även åtgärder för att minska energianvändning och utsläpp av växthusgaser vilket bidrar till att motverka klimatförändringar (mål 13). Samverkan har skett med trafikkontoret för att etablera laddplatser på ett flertal platser inom stadsdelsområdet. Förvaltningens miljö- och klimatarbete kan i sin tur kopplas till målet om god hälsa och välbefinnande (mål 3) då vi är beroende av friska, välfungerande ekosystem för vår överlevnad.

Arbete för ökad lokal demokrati

Stadsdelsnämndens sammanträden har varit välbesökta med frågor inom olika verksamhetsområden till nämndens ledamöter från organisationer, föreningar, aktionsgrupper och medborgare.

Till stadsdelsnämnden är två råd knutna, pensionärsråd och funktionshinderråd. Pensionärsrådet har under perioden fått besök av handläggare inom stadsmiljö för att ställa frågor och gå igenom ärenden. Rådet har även varit på verksamhetsbesök inom äldreomsorgen samt träffat nämndens gruppledare. Det nya funktionshinderrådet för tre stadsdelsnämnderna i östra söderort har under perioden utsett ordförande samt vice ordförande och strukturerat sina mötes- och arbetsformer. Arbetet bidrar till mål 16 i Agenda 2030, om fredliga och inkluderande samhällen.

Tretton medborgarförslag har mottagits hittills under året. De flesta rör förslag på utveckling av fritidsverksamhet i form av fritidsbanker och utökade öppettider för fritidsgården i Björkhagen, men också upprättandet av en kommunal matbank. Förslagen rörde också

möjligheter att värna miljö och biologisk mångfald genom fler ängsytor. Stadsdelsnämnden har under perioden också tagit del av en sammanställning över samtliga medborgarförslag som hanterats de senaste tre åren.

Förvaltningen har i uppdrag att utveckla demokratiarbetet och öka invånarnas demokratiska delaktighet. Medborgarbudget är ett exempel på verktyg som kan användas för att ta vara på invånarnas synpunkter, förslag och upplevelser. Förvaltningen har startat upp arbetet med utgångspunkt i ett beslutat medborgarförslag. Medborgarförslaget handlar om att utveckla kulturhusets foajé som mötesplats för invånarna.

Mänskliga rättigheter

Jämställdhet

Förvaltningen arbetar för att främja jämställdhet inom organisationen såväl som inom nämndens verksamheter. Arbetet bidrar till jämställdhetsmålet i Agenda 2030. Som arbetsgivare bidrar förvaltningen till ökad jämställdhet genom att erbjuda goda möjligheter att kombinera föräldraskap och arbetsliv. Förvaltningen arbetar systematiskt med att analysera könsuppdelade resultat och vidta åtgärder om omotiverade skillnader mellan könen identifieras. Jämställdhetsanalyser har redovisats i relevanta beslutsunderlag till stadsdelsnämnden.

Nämndens förskolor fortsätter arbetet med att säkerställa jämställdhet inom verksamheterna. Barnen får utveckla sina förmågor och intressen på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Fritidsgårdarna arbetar utifrån stadens strategi för fritids och ungdomsgårdar, där fokus på jämställdhet ingår. Under tertiålet har två fritidsgårdar rapporterat en mer jämn könsfördelningen hos besökarna, medan en fritidsgård fortfarande har en lägre andel besökande flickor. Verksamheten arbetar aktivt för att nå fler flickor.

Socialtjänsten och utförarverksamheterna arbetar mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer genom att våldsutsatta personer uppmärksammas och får stöd och hjälp. Samverkansforumet SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) har med hjälp av resultat från stockholmsenkäten valt ut två fokusområden utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Forumet har aktivt valt ett fokusområde där flickor är överrepresenterade respektive ett där pojkar är överrepresenterade. Samverkansforumet arbetar även för att nå fler flickor inom ramen för det förebyggande arbetet.

Nationella minoriteter

Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska. Stadsdelsnämnden bidrar till att främja de nationella minoriteternas språk och kultur bland annat genom att förskolans pedagoger strävar efter att tillämpa ett interkulturellt förhållningssätt i arbetet tillsammans med barnen. Verksamheten arbetar med olika språk, även om det inte finns barn i gruppen som talar språket för närvarande. Bland annat används en inläsningstjänst och barnen har fått ta del av minoritetsspråken. Barnen inom förskolan har erbjudits teaterföreställningar där minoritetsspråken är representerade. Satsningen har genomförts med stöd av de 20 000 kronor som förvaltningen beviljades i statsbidrag för uppbyggnad av förvaltningsområdet.

Inom äldreomsorgen har språkcafé för Sverigefinnar arrangerats i samverkan med Finska

föreningen i Stockholm. Förvaltningen har i samverkan med Farstas och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltningar tagit fram ett gemensamt höstprogram med aktiviteter för seniorer på finska och meänkieli. Inom socialtjänsten planeras det för kunskapshöjande aktiviteter i syfte att öka kompetensen bland medarbetarna om nationella minoriteter och deras rättigheter. Förvaltningens arbete för nationella minoriteters rättigheter bidrar till den bärande principen i Agenda 2030 om att ingen ska lämnas utanför.

Barns rättigheter

Utbildningen i förskolan styrs av skollagen och läroplan för förskolan, utbildningen ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s barnkonvention. Utbildningen ska utgå från vad som bedöms vara barnets bästa. Vidare ska barnen få kännedom om sina rättigheter och ha rätt till delaktighet och inflytande. Nämndens förskolor organiserar utbildningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans. Barnen får pröva och utveckla sina förmågor och intressen med samma möjligheter och på lika villkor, oberoende av könstillhörighet. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans får rätt stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar.

Nämndens socialtjänst vidareutvecklar arbetssätt för att säkerställa att barnperspektivet beaktas i samtliga ärenden som berör barn. Arbetet utgår ifrån ett familjeorienterat arbetssätt som syftar till att tydliggöra barnrättsperspektivet. Bland annat ska barn och unga delges information samt göras delaktiga under utredningsprocessen och i utformningen av insatser som rör dem. Barnperspektiv ska finnas i samtliga ärenden där en vårdnadshavare eller förälder aktualiseras. Barnkonsekvensanalyser görs vid beslut som rör barn. Insatser som ges i både vuxen- och barnärenden ska samordnas. Socialtjänsten ingår i projektet ”Ingen ska lämnas utanför”, som löper under tre år med målsättning att på sikt bryta negativa konsekvenser av barnfattigdom och motverka ärftlighet av ekonomisk utsatthet. Socialtjänsten har barnrättssamordnare och särskilt utsedda barnrättsambassadörer som har i uppdrag att bevaka att arbetet med barnrättsperspektiv och barnkonsekvensanalyser fortlöper enligt plan.

Socialtjänstens förebyggande och tidiga insatser utgår från barnkonventionen. Förvaltningen har en lokal samordnare som arbetar med att förhindra rekrytering in i kriminalitet för barn och unga i riskzon. Målet är bland annat att minska det framtida behovet av mer ingripande insatser, exempelvis placeringar utanför hemmet eller social insatsgrupp (SIG).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Verksamheterna är välkomnande, jämställda och demokratiska

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter arbetar för att stärka mänskliga rättigheter genom att vidareutveckla arbetet med jämställdhet, jämlikhet, nationella minoriteter och barns rättigheter.

Förvaltningen arbetar för att uppfylla de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Förvaltningen ska kartlägga och analysera på vilka sätt verksamheterna idag bidrar till att uppfylla de globala målen, för att sedan identifiera ytterligare åtgärder och aktiviteter som behövs för att öka måluppfyllelsen. Förvaltningen analyserar vilka befintliga samarbeten som behöver utvecklas och inventerar behov av ytterligare samverkan för att stärka arbetet med Agenda 2030. Invånare har möjlighet att lämna medborgarförslag och medborgardialoger genomförs i hög utsträckning. Förvaltningen söker aktivt internationella samverkansytter.

Förväntat resultat

- Jämställdhetsanalys finns med i relevanta beslutsunderlag till nämnden
- Barnkonsekvensanalyser inkluderas i relevanta beslutsunderlag till nämnden
- Antalet verksamheter som är hbtqi-diplomerade ökar
- Medarbetares kunskap om nationella minoriteters rättigheter ökar
- Arbetet med Agenda 2030 stärkts genom strategisk planering av genomförandet av hållbarhetsmålen

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att aktiviteterna genomförs som planerat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Förvaltningen utarbetar informationsmaterial om medborgarförslag som är lätt att förstå och som finns lättillgängligt för invånarna.	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Förvaltningen utvecklar Brobryggerverksamhet på stadsdelsförvaltning tillsammans med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna Farsta och Enskede-Årsta-Vantör med sociala investeringsmedel. Arbetet syftar till att fler individer och familjer från den romska gruppen tar del av välfärdssystemets tjänster.	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Förvaltningen vidareutvecklar befintliga arbetssätt för medborgardialoger i syfte att öka invånarnas demokratiska inflytande	2023-01-01	2023-12-31	
▶ I de fall då nämnden bifaller ett medborgarförslag ska en avvägning göras om huruvida tillämpning av medborgarbudget är relevant.	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Påbörja implementering av stadens nya program om mänskliga rättigheter	2023-01-01	2023-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1282,7	0,2	-15,0	1255,8	12,1
Kostnader	1430,4	0,2	-15,0	1255,8	12,1
Intäkter	-147,7	0,0	0,0	-147,7	0,0
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner					12,1
Resultatenheternas överskott från 2022					15,4
Resultatenheternas överskott till 2024					-9,5
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner					18,0

Prognosen för den ekonomiska uppföljningen visar ett överskott om 12,1 mnkr före resultatdispositioner och 18,0 mnkr efter resultatdispositioner. Detta med hänsyn till beräknade prestationsförändringar och budgetjusteringar.

Det prognostiserade överskottet har sin huvudförklaring i att förvaltningen även det här året ser lägre behov än budgeterat och därmed lägre kostnader för placeringar inom vård- och omsorgsboende i äldreomsorgen. Utöver detta prognostiserar socialtjänstens verksamheter budget i balans, där förvaltningen arbetar aktivt med förebyggande insatser för att minimera de dyraste placeringsformerna.

Till följd av överskottet möjliggörs utökade insatser av engångskaraktär inom framför allt stadsmiljö, utemiljöer på förskolegårdar och generella utvecklingsinsatser .

Prognos och analys per verksamhetsområde framgår nedan:

Mnkr Netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestationsförändringar	Prognos (före resultatöverföringar)	Prognos (efter resultatöverföringar)	Avvikelse
Nämnd och administration	41,6	0,0	0,0	40,0	40,0	1,6
Individ- och familjeomsorg	145,2	0,0	0,0	144,1	144,1	1,1
<i>varav barn och ungdom</i>	85,2	0,0	0,0	86,8	86,8	-1,6
<i>varav vuxna</i>	24,3	0,0	0,0	21,7	21,7	2,6
<i>varav socialpsykiatri</i>	35,3	0,0	0,0	35,8	35,8	-0,5
<i>varav nyanlända</i>	0,4	0,0	0,0	-0,2	-0,2	0,6
Stadsmiljöverksamhet	17,2	0,0	0,0	19,5	19,5	-2,3
<i>Avskrivningar</i>	10,1	0,0	0,0	10,1	10,1	0,0
<i>Internräntor</i>	0,6	0,0	0,0	0,6	0,6	0,0
Förskoleverksamhet	271,2	0,0	-15,0	264,1	258,2	-2,0
Äldreomsorg	390,5	0,0	0,0	370,7	370,7	19,8
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	304,2	0,2	0,0	302,5	302,5	1,9
Barn, kultur och fritid	24,1	0,0	0,0	26,8	26,8	-2,7
Arbetsmarknad såtgärder	10,6	0,0	0,0	8,8	8,8	1,8
Ekonomiskt bistånd	67,4	0,0	0,0	68,6	68,6	-1,2
<i>varav handläggare</i>	18,9	0,0	0,0	20,9	20,9	-2,0
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	1282,7	0,2	-15,0	1255,8	1249,9	18,0

Nämnd och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om +1,6 mnkr för året. Överskottet är en del av förvaltningens reserv för oförutsedda kostnader inom nämndens budget.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om +1,1 mnkr.

Under årets inledning låg behovet av placeringar i nivå med budget för verksamhetsområde barn och ungdom. Verksamheten arbetar fortsatt med att utveckla förebyggande insatser så att färre barn och unga ska återaktualiseras. Verksamhetsområdet barn och ungdom ser nu ett

ökande behov av placeringar, främst HVB och stödboende varför det prognostiserade underskottet beräknas bli -1,6 mnkr. I budgeten för verksamheten för barn och ungdom ligger en del av förvaltningens reserv för oförutsedda kostnader inom nämndens budget.

Verksamheten för vuxna prognostiserar ett överskott om +2,6 mnkr. Verksamheten arbetar aktivt med effektiviseringar av förflyttningar i omhändertagandenivå, vilket innebär att aktiva och förebyggande åtgärder vidtas för att minimera de dyraste placeringsformerna. Förvaltningens erfarenhet är att behovsbilden för verksamhetsområdet kan förändras relativt plötsligt då målgruppen ofta har stora somatiska behov.

Verksamheten för socialpsykiatri prognostiserar ett underskott om -0,5 mnkr. Orsaken är ett ökat behov av att direktupphandla platser för stöd och omvårdnad.

Verksamhetsområde flyktingmottagande/nyanlända prognostiserar ett överskott om +0,6 mnkr.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om -2,3 mnkr. Underskottet beror främst på ökande kostnader kopplat till befintliga avtal för planerat underhåll, men även utökade insatser för grönytor och parker. Avskrivningar och internräntor beräknas följa budget.

Förskola

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om -7,9 mnkr före resultatöverföringar och ett underskott om -2,0 mnkr efter resultatöverföringar. Underskottet beror på ökade kostnader för underhåll av förskolornas inne- och utemiljö samt avveckling av en inhyrd paviljong.

Antal barn i åldern 1-5 år sjunker och Swecos prognoser visar på samma utveckling till minst 2027. Yttre faktorer som påverkar prognossäkerheten är att det bland annat byggs färre bostäder än beräknat och ett förändrat flyttmönster som påverkar antal barn i förskoleålder. Barngruppernas storlek varierar under året, med en lägre inskrivningsgrad på hösten än på våren medan antal anställda är svår att reglera med kort varsel. En effekt av detta är höga personalkostnader vilket gör att resultatenheterna tillsammans prognostiserar ett underskott om -5,9 mnkr. Ytterligare orsaker till underskottet är relativt sett höga löneökningar i samband med löneöversynen samt ökade livsmedelspriser.

Inskrivna barn i Skarpnäcks kommunala förskoleverksamhet:

Månad	Allmän förskola	Yngre barn	Äldre barn	Summa
Januari	0	653	1065	1718
Februari	0	660	1061	1721
Mars	0	680	1062	1742
April	0	685	1057	1742
Maj	0	684	1049	1733
Juni	0	677	1009	1686
Juli	0	668	943	1611
Augusti	0	887	697	1584

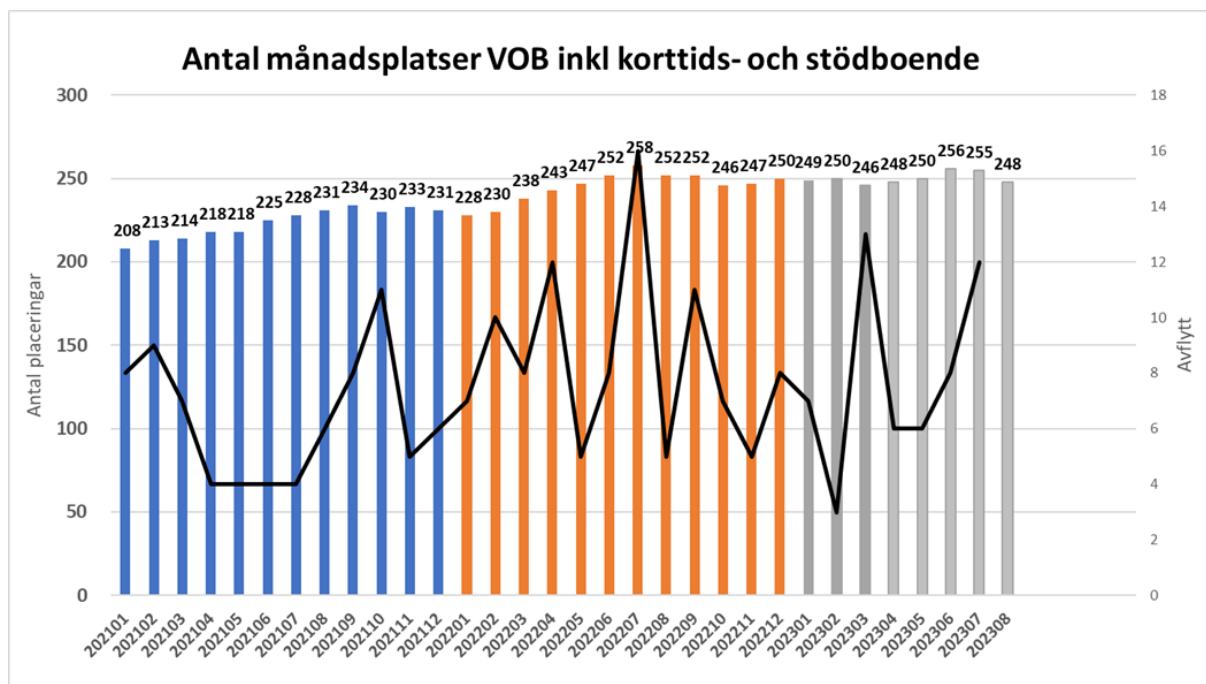
Barnomsorgsgarantin hölls innevarande månader.

Äldreomsorg

Verksamhetsområde äldreomsorg prognostiserar ett överskott om +19,8 mnkr. Beställarverksamheten visar ett överskott och utförarverksamheterna ett underskott. I avdelningens resultat ingår också en del av förvaltningens gemensamma reserv.

Beställarverksamhetens överskott beror till stor del på ett betydligt färre antal köpta platser inom vård- och omsorgsboende än budgeterat. Den förväntade ökningen har efter sommarmånaderna helt uteblivit. Antalet avlidna och avflyttade fortsätter ligga högre än antalet nya köpta platser och i augusti ligger antalet köpta platser på en lägre nivå än utgångsläget i januari. Varje köpt plats är en stor kostnad vilket innebär att förändringen har tydlig påverkan på det ekonomiska resultatet. Det är svårt att prognostisera utvecklingstakten och om den tidigare prognosen med en tendens till ökning uteblir kommer det att ha ytterligare påverkan på äldreomsorgens överskott. Den förväntade ökningen av behov av vård- och omsorgsboende efter pandemin har inte slagit igenom.

Tabell över antal köpta månadsplatser inom vård- och omsorgsboende 2021-2023

Förvaltningen ser samma tendenser inom beställda hemtjänstinsatser där en ny högre nivå uteblivit. Äldreomsorgens resultat är till stor del beroende av utveckling för köpt verksamhet inom vård- och omsorgsboende och hemtjänst, därför blir utvecklingen inom dessa områden viktiga för äldreomsorgens prognostiserade resultat. Förvaltningen ser nu mindre tendenser till att dessa områden skulle slå om under årets sista månader och har därför sänkt en del av den förväntade ökningen i prognosen för 2023 inom båda områdena.

Hemtjänstenheterna prognostiserar ett underskott som innefattar högre lönekostnader. I

jämförelse med föregående års underskott ser förvaltningen en förbättring där produktiviteten har förbättras med ett lägre underskott 2023 i jämförelse med 2022 som resultat. Enheterna arbetar fortsatt utifrån de framtagna handlingsplanerna för att på sikt nå en budget i balans.

Nämndens vård- och omsorgsboende prognostiserar en budget i balans.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om +1,9 mnkr. Verksamheten arbetar med tät uppföljning av såväl nyttjandegraden av som vilka insatser som kan motsvara ett stegradt omvårdnadsbehov. Verksamheten arbetar också för att anpassa kostnader för boendeplaceringar till stadens ersättningssystem även för platser som köps genom individavtal. Ytterligare en förklaring till överskottet är lägre prisnivå för turbundna resor.

Prestationsavläsningen för insatser inom funktionsnedsättning görs under månadsskiftet augusti/september vilket påverkar verksamhetsområdets budget. Eventuella avvikelser med anledning av prestationsavläsningen är inte medtagna i prognosen.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om -2,7 mnkr. Underskottet beror huvudsakligen på kostnader för underhåll av Kulturhusets lokaler. Efter pandemin har det märkts ett ökat intresse av att både ta initiativ till- och delta i aktiviteter på Kulturhuset. Vid olika evenemang och sammankomster bidrar Kulturhuset med personal, till exempel ljudtekniker och vaktmästare. Fler aktiviteter har bidragit till ökade personalkostnader.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om +1,8 mnkr. Under året har kostnadsansvaret för Stockholmsjobb överförts från stadsdelsförvaltningarna till arbetsmarknadsförvaltningen. Då slutligt besked om hanteringen av kostnadsansvaret nu blivit känt, prognostiserar verksamheten detta överskott.

Verksamheten arbetar för att öka antalet aspiranter inom Stockholmsjobb genom samverkan med Jobbtorg Stockholm och andra enheter både internt inom förvaltningen och genom stadens fackförvaltningar samt inom kommunala bolag.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om -1,2 mnkr. Antal hushåll med försörjningsstöd ligger under budgeterade nivåer samtidigt som kostnaderna för handläggning av ekonomiskt bistånd överstiger budget. Verksamheten har analyserat målgruppen som uppstår ekonomiskt bistånd och anpassar personalbemanningen för att säkerställa att den ska vara optimalt resurseffektiv.

Delårsbokslutet

Ett delårsbokslut för de första åtta månaderna har upprättats. Förvaltningen har prognostiserat ett överskott om 18,0 mnkr för året.

Kostnad och intäktsutveckling

Utveckling, mnkr	T2 2023	T2 2022	Förändring	Förändring %
Personalkostnader	340,8	326,2	14,6	4,5%
Lokalkostnader	74,4	66,7	7,7	11,5%
Köp av verksamhet	387,3	389	-1,7	-0,4%
Övriga kostnader	123,9	117,2	6,7	5,7%
Intäkter	-113,2	-110,5	-2,7	2,4%
Totalt:	813,2	788,6	24,6	3,1%

Personalkostnader

Kostnadsutvecklingen för förvaltningen avseende personalkostnader har mellan perioderna ökat med 4,5% eller 14,6 mnkr. En del av ökningen beror på årlig löneöversyn men den största enskilda förklaringsposten är nivåhöjning av PO-pålägg. Kostnader för timanställda minskar, där bemanningen ökade under pandemin och där dessa effekter fanns i utfallet under 2022 inom främst äldreomsorg. Förvaltningens sjukfrånvarokostnader har minskat, framför allt inom förskola.

Lokalkostnader

Lokalkostnader har ökat med 11,5% eller 7,7 mnkr mellan perioderna. Det är en, sett i ett historiskt perspektiv, markant ökning som har sin grund i stora hyreshöjningar för verksamhetslokaler.

Köp av verksamhet

Kostnaden för köp av verksamhet har minskat med 0,4% eller 1,7 mnkr mellan perioderna. Huvudsakliga förklaringen ligger i marginellt mindre köp av vårdplatser.

Övriga kostnader

Övriga kostnader har ökat med 5,7% eller 6,7 mnkr mellan perioderna. Faktorer som påverkat är högre kostnader för livsmedel orsakat av prishöjningar, lägre priser för turbundna resor inom funktionsnedsättning, samt ökade kostnader för inhyrd personal inom förskola och socialtjänst.

Intäkter

Intäkterna har ökat med 2,4% eller 2,7 mnkr under perioden. Den största delförklaringen är ökning av kvalitetshöjande statsbidrag inom förskola.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2023	Resultatöverföring från 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2024 Överskott (+) Underskott (-)
Skarpnäcksfältets förskolor	48 756,0	-2 872,0	1 400,0	1 472,0
Hammarbyhöjdens/Björkhagens förskolor	46 540,0	-3 262,0	450,0	2 812,0
Kärntorps förskolor	62 000,0	-4 628,0	2 800,0	1 828,0
Bagarmossens förskolor	69 556,0	-4 670,0	1 250,0	3 420,0
Summa resultatenheter	226 852,0	-15 432,0	5 900,0	9 532,0

Investeringar

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar	5,6	0,0	5,6	0,0
Parkreinvesteringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	5,5	0,0	1,5	4,0
Klimatinvesteringar	1,3	0,0	1,3	0,0
Trygghetsinvesteringar	2,7	0,0	2,7	0,0
Övriga investeringsmedel	7,7	0,0	11,7	-4,0
Maskiner & inventarier	1,6	0,0	1,6	0,0
Totalt investeringar	24,4	0,0	24,4	0,0

Investeringar på parkmark

Förvaltningen påbörjade i samarbete med trafikkontoret upprustning av Skarpaby lekpark under slutet av 2022. Då parken är stor och välbesökt sker upprustningen i etapper så att några av parkens delar ska gå att nyttja under hela upprustningen. Målsättningen för upprustningen är att göra lekparken roligare med nya lekmöjligheter och att skapa en tryggare, grönare och finare plats som tilltalar olika åldersgrupper och behov. Under våren och sommaren rustades plaskdammen och bollplanerna upp. Plaskdammen öppnade under juli månad men en del arbeten runt dammen återstår och kommer slutföras under hösten. Målning av bollplanen kräver lägre temperaturer och kan slutföras först under hösten. Under sommaren påbörjades även arbeten kring skaterampen, stora rutschkanan och framför parklekslokalen. Arbetet beräknas vara klart i slutet av 2023. Efter det fortsätter upprustningen av de övriga lekdelarna i etapper. I början av sommaren stod ett nytt utegym i Kärntorpsparken klart.

Nämnden har tilldelats trygghetsmedel för utsmyckning av tunnlar i Bagarmossen och förstärkt belysning i Skarpaby lekpark. Arbetet med tunnarna pågår och själva utsmyckningen kommer genomföras i slutet av sommaren/början av hösten. Förstärkt belysning i Skarpaby lekpark blir en del av den upprustning som pågår.

Investeringsåtgärder för naturreservat

Nämnden har erhållit budgetjustering för investeringsåtgärder för naturreservat. Arbetet som bland annat innefattar nya skyltar och bänkar kommer att genomföras under hösten.

Stockholm vid vattnet

Nämnden har tilldelats medel för att öka vistelsevärdet vid områden nära vatten. De bryggor som skadats under vintern 2021/våren 2022 har återuppbyggts under våren och sommaren 2023. Vid stora Flatenbadet har förvaltningen uppfört nya utomhusduschar.

Biologisk mångfald

Nämnden har ansökt om och erhållit centrala medel för klimatanpassningsåtgärder i Smälängen och Södra Flaten, i enlighet med det som ålagts förvaltningen inom ramen för lokala åtgärdsprogram. Förarbete pågår, nödvändiga reservatstillstånd har ansökts om och erhållits, åtgärderna kommer att utföras under hösten.

Klimatinvesteringar

Nämnden har erhållit medel för klimatinvesteringar för översyn av förvaltningens lokaler i syfte att installera närvarostyrning i samtliga lokaler där möjligt, för åtgärder som innefattar utbyte av äldre lysrörsarmaturer i kulturhuset i Skarpnäck till LED-belysning samt för laddinfrastruktur till fritidsträdgårdar.

Omslutningsförändringar

Mnkr	Intäkter Budget 2023	Prognos Intäkter 2023	Begärda OF T2 2023
Nämnd och administration	1,5	1,5	0,0
Individ- och familjeomsorg	30,7	30,3	-0,4
varav barn och ungdom	14,6	14,6	0,0
varav vuxen	1,4	3,0	1,6
varav socialpsykiatri	8,7	8,7	0,0
varav nyanlända	6,0	4,0	-2,0
Stadsmiljöverksamhet	3,5	3,5	0,0
Förskoleverksamhet	26,8	26,8	0,0
Äldreomsorg	60,0	70,0	10,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	17,0	17,0	0,0
Barn, kultur och fritid	3,7	3,7	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	2,5	2,5	0,0
Ekonomiskt bistånd	2,0	3,5	1,5
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0
Totalt	147,7	158,8	11,1

Budgetjusteringar

Prestationsförändringar

Belopp i mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Förskola	-15,0	0	-15,0
Summa	-15,0	0	-15,0

Budgetjusteringar

Belopp, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommunalt bostadstillägg	0,2	0	0,2
Summa	0,2	0	0,2

Summa prestationsförändringar och budgetjusteringar

Belopp, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Summa	-14,8	0	-14,8

Kommunalt bostadsbidrag

Stadsdelsnämnden begär budgetjustering för driftmedel för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning med 0,2 mnkr.

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Stadsdelsnämnden fastställer att kostnader och intäkter som överstiger 50 tkr ska periodiseras. Förvaltningens balansomslutning har ökat med 21,9 mnkr. Endast större avvikelser kommenteras.

Tillgångar

Tillgångar, mnkr	31/08 2023	31/08 2022	Förändring
Anläggningstillgångar	126,4	112,7	13,7
Kundfordringar	11,6	9,8	1,8
Diverse kortfristiga fordringar	50,7	42,8	7,9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22,6	24,1	-1,5
Kassa och bank	0,3	0,4	-0,1
Summa tillgångar	211,7	189,8	21,9

Anläggningstillgångar har ökat med 13,7 mnkr. Ökningen avser främst ökade kostnader inom stadsmiljö.

Kundfordringar har ökat med 1,8 mnkr. Ökningen beror på att interna kundfordringar har ökat.

Diverse kortfristiga fordringar har ökat med 7,9 mnkr. Ökningen beror främst på upplupna intäkter för statsbidraget kvalitetshöjande insatser inom förskolan.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har minskat med 1,5 mnkr. Minskning beror på lägre kostnader avseende period tertial 3 i jämförelse med föregående år.

Skulder och eget kapital

Skulder och eget kapital, mnkr	31/08 2023	31/08 2022	Förändring
Eget kapital	-110,0	-90,6	-19,4
Långfristiga skulder	-0,9	-0,9	0,0
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-0,5	-0,5	0,0
Leverantörsskulder	-30,1	-27,6	-2,5
Moms och särskilda punktskatter	-0,2	-0,1	-0,1
Övriga kortfristiga skulder	-4,7	-7,4	2,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-65,3	-62,7	-2,6
Summa skulder och eget kapital	-211,7	-189,8	-21,9

Eget kapital har ökat med 19,4 mnkr. Ökningen är ett resultat av förändringarna i balansräkningen

Leverantörsskulderna har ökat med 2,5 mnkr. Förklaringen är ökade volymer och priser.

Övriga kortfristiga skulder har minskat med 2,7 mnkr. Minskningen beror på ett förutbetalt statsbidrag inom förskola 2022 som förvaltningen inte erhållit under innevarande period.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 2,6 mnkr. Ökningen beror främst på årets lönerrevision som ännu inte är utbetald.

Alla ovanstående avvikelser får anses vara av naturlig variation.

Intern kontroll

Enligt kommunallagens 6 kap. 6 § ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt enligt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Förvaltningens arbete med intern kontroll har hittills under året fortlöpt i enlighet med nämndens väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan. Inga väsentliga avvikelser har identifierats. Arbetet inom nämndens olika verksamheter beskrivs närmare nedan.

Förskola och fritid

Inom förskolan har uppföljning av antal orosanmälningar följts upp enligt plan. Ett utbildningsmaterial om orosanmälningar har tagits fram av förskolan i samverkan med socialtjänsten. En utbildningsinsats riktad mot medarbetare inom förskolor och öppna fritidsverksamheten har påbörjats.

Uppföljning av implementering av rutiner och arbetssätt kopplat till barn i behov av särskilt stöd har genomförts. Bedömningen är att förvaltningen har väl fungerande arbetsprocess och rutiner kring ansökan och uppföljning av tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd.

Uppföljning av förvaltningens uppsökande arbete i form av introduktionsförskola och öppen förskola visar att strukturerade metoder har utvecklats för att för att nå fler vårdnadshavare med information om förskola.

Individ- och familjestöd

Enheterna fortsätter utvecklingsarbetet med avvikelshantering. Registrering och utredning av avvikelser sker i Excelfil. Kontroll av avvikelshanteringen är planerad till november.

Uppföljning visar att förvaltningens socialtjänst har genomfört stickprovskontroller av utredare för felaktiga utbetalningar (FUT) i enlighet med plan. Kontrollerna har inte visat på några större avvikelser utan återkraven genomförs i enlighet men gällande riktlinjer. Utifrån egenkontrollerna har ett behov identifierats i form av kompetenshöjande satsning för handläggarna vad gäller FUT-processen, vilket kommer att genomföras under hösten.

Äldreomsorg

Kontroll av antal registrerade fallolyckor i verksamhetssystem på vård- och omsorgsboende har genomförts enligt plan. Kontrollen har inte innefattat granskning av genomförda egenkontroller med tillhörande analys samt om eventuella åtgärder finns beskrivna. Ny granskning är planerad till november.

Enheterna fortsätter utvecklingsarbetet med avvikelshantering. Registrering och utredning av avvikelser sker i Excelfil. Avdelningens MAS och MAR har utbildat hälso- och sjukvårdspersonal på nämndens vård- och omsorgsboende i avvikelshantering med fokus på analys och uppföljning.

Nämndens vård- och omsorgsboende har upprättat rutiner för hur verksamheterna ska kunna beredskapslagra för sju dygn. Uppföljning av lagerhållning har genomförts genom egenkontroll.

Administrativa processer

Ekonomiavdelningen och avdelningen för HR och kansli samarbetar för att följa upp efterlevnaden av de administrativa processerna och har dialog med cheferna om eventuella utvecklingsbehov. Kontroller har gjorts av fem enheter: två inom förskoleverksamhet, två inom socialtjänst och en inom äldreomsorgen. Det var framför allt arbetet med fakturahantering och Agresso, samt verksamheternas behov av förtydliganden av vissa rutiner som var i fokus.

Genomgång och revidering av förvaltningens riktlinjer för representation pågår.

Avdelningen för HR och kansli har gjort en genomlysning av rutinerna för granskningsområden och identifierat åtta områden där stickkontroller och uppföljningar kommer att göras under året. Områdena är bland annat attest av löneutbetalningar, frånvaroavdrag, personalakter, friskvård och behörigheter.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, Stadsdelsdirektör	2023-09-14